

יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן צדי"ק שנה לביקור כ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ בבאלטימאר

כ"ד טבת ה'תש"פ - ביהכ"ג צמח צדק

ב"ה

פתח דבר

בעמדינו בימים אלו בו מלאו תשעים שנה לביקורו ההיסטורי של כ"ק אדמו"ר הריי"ץ בעירנו באלטימאר, - וידוע כוחה המיוחד וקדושתה של כל תנועת צדיק, ומכל שכן ראי' או שמיעת קול, ושהוא קיים בקיום נצחי במקום התורה והעבודה של הצדיק וכן בכל כליו שהשתמש בהם, (כמבואר בארוכה בלקו"ש חל"ב ניסן סעיף ו' ואילך), ובודאי אשר זה שייך ומשפיע על תושבי עירנו שיחיו, וראה גם בשיחת יום ב' דחג הסוכות תרצו' בנוגע למקום אשר נאמר בו פתגם מהצדיק "א ווארט פון א צדיק קען זיך אפרופן אין א סאך יארן ארום", ע"ש פרטי הסיפור בזה – מדפיסים אנו בזה לתועלת אנ"ש והתמימים שיחיו, קובץ מיוחד מעניני ביקור זה.

תוכן ה"קובץ" מתרכז בעיקר סביב ביקורו ההיסטורי של כ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ בעיר באלטימור בשנת תר"ץ.

הקובץ מחולק לארבעה פרקים:

- א. אודות אמירת המאמר ד"ה "יהי ה' אלקנו עמנו" שנאמר בביהכ"נ "צמח צדק". [להעיר גם מסה"מ קונטרסים א' עמ' 304 "ניתן הקדימה לאלו המאמרים, להיות כי נאמרו במקום אשר נראה בנגלה אותו רגש הפנימי והתקשרות העצמי הגנוז וטמון בתוך אנ"ש שי""].
 - ב. תמונות וקטעי עיתונות אודות ביקור כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ בבאלטימור.
 - ג. "לעיני העמים והשרים" פגישת אדמו"ר מהוריי"ץ עם מנהיגים וראשי העיר והמדינה
 - ד. תמונות וכתבות אודות ליובאוויטש בבאלטימור לאורך השנים.

תודתינו נתונה להרב אהרון מטוסוב, להשליח ר' לוי שי' דרוק ולהר"י ישיבת ליובאוויטש באלטימאר הרב משה סלאוואטיצקי עבור השתתפותם בעריכת והמצאת החומר להקובץ. חלק מהתמונות "The Jewish Museum of Maryland"

ביקור כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ בבאלטימור

בסיום תרפ"ט נסע כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ לארצות הברית, וביקר בכמה עיירות. הרבי גם ביקר בבוליטמור ביום א' פ' ויחי י"ב טבת ושהה ג' שבועות עד יום ב' ה' שבט.

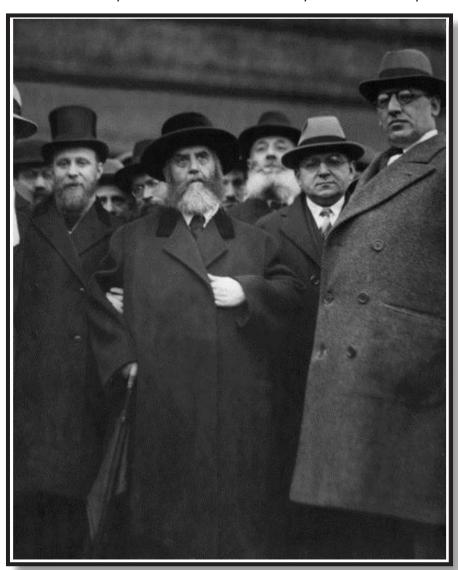
"פותחין בדבר מלכות" ולראשונה נציג כאן את המאמר "יהי ה' אלקינו עמנו", שאמר כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ בעת ביקורו אז בבאלטימאר.

באמצע ביקורו בכ"ז טבת נסע כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ לימים אחדים לעיר וואשינגטון הבירה. הביקור כולו תואר בשעתו בתקשורת הכללית, הן בעיתונות היהודית, "מארגען זשורנאל" ו"דער

טאג" נאהן בעיתון times, והן בעיתון של הכללי של the " באלטימור "sun נציג כמה מהכתבות.

פרטים רבים אודות ביקור זה של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ, וכן העתק כתבות מהעיתונות היהודית נדפסו כבר בספר "תולדות חב"ד בארצות הברית" בעריכת הרה"ח ר'

כאן הדפסנו רק תוכן קצר, ודברים שיש בהם משום חידוש.

קבלת פני רבינו בתחנת רכבת Mount Royal [לימין הרבי עומד חתנא דבי נשיאה הרה"ח הר"ר שמריהו גוראריה]

המאמר בביהכ"ג "צמח צדק"

אור ליום ו' ערש"ק כ"ד טבת בשעה 9:00 אמר מאמר ד"ה יהי ה' אלקינו עמנו בבהכנ"ס "צמח צדק"

[המאמר ארך במשך כשעה אחת, בהשתתפות קרוב לאלף איש]

בס״ד, כ״ד טבת, הילולא דרבינוי. באַלטימאַרי

לקל" ה' אלקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנוי. והנה בקשה זו מבקשים כל ישראל, בהשואה גמורה בין עני לעשיר בידיעת התורה. דזהו ההפרש בין תורה לתפלה", דבתורה, הנה הגם שבגוף ועצם ענין חובת לימוד התורה הרי כל ישראל שוין, והלכה פסוקה דהכל חייבין בלימוד התורה", ונהגו בכל תפוצות ישראל לקבוע שעורי לימוד התורה ברבים בהלכה ואגדה, אשר כאו"א יוכל להבין ולידע, ומ"מ הרי יש בזה חלוקי מדרי', מארי ראזין דאורייתא מארי תורה". אבל בתפלה אין בזה חלוקי מדרי' כלל, ועל כל בי עשרה שכינתא שריא", ונקראת תפלת הרבים". וצ"ל תוכן בקשה זו דיהי ה' אלקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו, דמאין ימצא כח ויכולת זה באיש פרטי לבקש כי יהי ה' אלקינו כאשר הי' עם אבותינו, הדלא האבות הן הן המרכבה ", שגם בהיותם למטה מלובשים בגוף גשמי היו מרכבה לאלקות, וכמאמר רבינו נ"ע"ב" שכל אבריהם כולם היו קדושים ומובדלים מעניני עוה"ז, ולא נעשו מרכבה רק לרצון העליון "ו כל ימיהם "ו, וכמו אברהם אבינו ע"ה, דבהיותו למטה הי' מרכבה לבחי" חסד דאצי', ואיתא בפרד"ס ברק לא הוצרכתי אמר מדת החסד לפני הקב"ה, רבש"ע, מימי היות אברהם בארץ לא הוצרכתי לעשות מלאכתי, אלא אברהם עומד ומשמש במקומי, שבהיותו למטה החליף מדת לעשות מלאכתי, אלא אברהם עומד ומשמש במקומי, שבהיותו למטה החליף מדת

[.]אדמו"ר הזקן בשנת תקע"ג.

²⁾ ברשימת היומן של רבינו: "שעה 10.00־9.00 בבהכנ״ס צ״צ המאמר יהי׳ הוי׳ אלקינו שנאמר בפ׳ מקץ״.

³⁾ המאמר מיוסד, כנראה, על ד"ה יהי ה"א עמנו תרנ"ח (סה"מ תרנ"ח ע' א ואילך), המיוסד, כנראה, על ד"ה הנ"ל במאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים ע' קלב ואילך.

ד״ה יהי ה״א עמנו תרפ״ה (סה״מ תרפ״ה ע׳ שח ואילך), מיוסד, כנראה, על מאמר הנ״ל תרנ״ח. לכמה ענינים המבוארים בהמאמר – ראה ד״ה הנ״ל דיום שמח״ת תשמ״ה. טו תמוז תשמ״ו.

⁴⁾ מלכים־א ח, נז.

[.] אילך. ע' שמה ואילך. ע' שמה ואילך. (5

[.] רמב״ם הל' ת״ת פ״א ה״ח. טור ושו״ע יו״ד סרמ״ו ס״א. שו״ע אדה״ז או״ח סקנ״ה ס״א.

⁷⁾ ראה זח"ג סז, ב (ברע"מ). תקו"ז בהקדמה (א, ב).

⁸⁾ סנהדרין לט, א.

[.]א"א. ראה ברכות ח, רע"א.

^{.(16)} ראה גם שיחת ג' תמוז תרפ"ז (ספר השיחות תרפ"ז ע' 169).

ו) ב״ר פמ״ז, ו. פפ״ב, ו.

⁽בח, ב). תניא פכ"ג (כח, ב

נו) לרצון העליון: בתניא שם: לרצון העליון לבדו.

^{.14} עכ"ל אדה"ז בתניא שם

[.]ד. שער כב (שער הכינויים) פ״ד.

^{.16} סימן קצא. הובא בהשמטות לזהר ח״א רסד, ריש ע״ב.

מכתב רבינו להרביצין אודות אמירת המאמר

אלגעמיין אינטערעס, זיי פרייט זייער [ואס] זיי האבין גיהַאט דיא אזא פארשטייער ואס זאל קאנען בעואייזין אַז חסידות דארף זאיין אַ וייער גוט שזארגאן) גידאיינקט און גיזאגט אז זיי האבין זיך ניט מעגליכקייט צוא זעהען דיא ליכט פון חסידזום, ואס קאן זאיין בעליבט פארגישטעלט אַז חסידות זאל פארמעגין אזא אינטערעס פאר גאנץ נאכדעם זיינען צוא גיגאיינגען 2 רעפארמער רבנים (ואס ריידין גיויינליכע מענטשין אייך, און נאך מעהרער אז חסידים זאהלין האבין .און גישאצט פון דער גאנצער אלגעמיינער יודענטום

ואקסין פון חסידים) זיי האבין שיים אייף מיר גיוארט .. איך האב דיא 2) קומענדיק אין ואהנונג האב איך גיטראפין 3 פון די רבנים אָן גינומען.

בלייבין אַ צוגיטראגענער גוטער פריינד, זיי ועהלין ארבעטין פאר ואס ינמאכט אַ גואלדיקין רושם, איך האב מיט זיי פארבראכט 25 מינוט, גיגעבין אַ ביסול אַ וארעמע אטמָאספערי, יענער זאל זיך קאנען פארליבין ,זיי האבין מיר גיזאגט אז דיא חסידות האט זיי פאר נומען איך ועל זיי בעטין זיי זאיינען אועק מיט אזא צופרידינקייט.

> ב"ה יום ועש"ק שמות נכ"ד טבת, תר"ץ באלטימאר

רעייתי הכבודה תיי

,תייל בעד החוהייש כה לחי

דיא שוהל איז בעלוכטין ויא יום טוב, מענטשין זאיינען פוהל מעהרערע פון התפעלות, עס מאכט טאקע אַ מאדנער יום טוב דיקין אוייס זעהען אלע רבנים פון שטאט פון דיא פרומע, אפילו פראייע רבנים זאיינען גיוען, ענכטין ב״ה גירעט חסידות אין אַ גרייסער שוהל, גיוערט א שעה אייניגע פון זיי האט מען גיזעהען אַז עס האט בא זיי גיבליצט דיא אייגין איז גיוען מאמענטין ואס אלע האבין גוט פארשטאנען, עס זאיינען גיועהן עזרת נשים. איך האב גירעט אייף זארגאן ויפיל עס איז נאר מעגליך, עס צייט, עס זאיינען גישטאנען א 800/900 מענטשין, אַ 400 ואייבער אין .זאיינען יום טוב דיק אהן גיטאן

ועהען אלע זאהלין הערין, און זאגט .. אז מיא דארף לערנען תורה מיט אייגענע הענט מאכט מען גאר נישט, נאר דעם אייבערשטינס הילף, דער עיקר מענטש איז זיינע מצות, וייסט אוף מיט שכל און פאקטיש אַז תפילין ויא דארף מען מקיים זאיין מצות תפילין, מאכט אַ רעכענונג אז מקיים זאיין מצות, מיא דארף לערנען אום מיא זאהל ויסין ואס איז ועצט זעך אַ נידער נעבין ארון הקדש אין דער הייך בכדי אלע זאהלין ָקומט אַ איד אין אַ קייליכדיקער היטיל מיט אַ זיידענעם בגד, און ויא באלד אזיי דארף מען היטין דאוונען בציבור לערנען אליין און לערנען דיא קינדר.

עטליכע מינוט .. זאיינען צוא גיגאיינגען דיא רבנים איינע נאך די אנדערע דארטין .. איך בין אראפ פון מאיין אָרט גיזעצט זיך אָן אַ זייט אָפרוען עס האט גידוערט אַ שעה צייט, עס איז נאך דעם גיוען אזא שמחה .אן עי"ה אַ 19 רבנים פרומע און האבין מיר גידאיינקט

גוטע גידאיינקען (אייניגע האבין גיצייכינט בעת איך האב גירעט) און זיי אלטין זיך וינטשין האבין באַ מיהר אייניגע מינוטין אייף האבין: זייער זייער גידאיינקט, גיזאגט אז עס האט זיי גיעפינט קואהלין פון פערשידענע ערקלערונגען.

נאכדעם זאיינען צוא גיגאיינגען דיא ½ פרומע יונגע לייט 7 רבנים

[תרגום חפשי]

... אתמול ב״ה אמרתי [מאמר] חסידות בבית כנסת גדול, במשך שעה, במעמד 800-900 איש, 400 נשים בעזרת נשים. דיברתי באידיש במידה האפשרית, והיו רגעים שכולם הבינו היטב. היו שם כל רבני העיר מהדתיים, ואפילו ״רבנים חפשיים״ היו שם. אצל כמה מהם ראו שעיניהם היו בורקות מהתפעלות. אכן היי זה מראה חגיגי מוזר, בית הכנסת מואר חגיגית, הרבה אנשים, רבים מהם בלבושי חג.

מגיע יהודי בכובע עגול ובגד משי, מתיישב ליד ארון הקודש במקום גבוה, כדי שכולם יוכלו לראות ולשמוע, ואומר .. צריך ללמוד תורה ולקיים מצוות, צריך ללמוד ולדעת מה זה תפילין, כיצד צריכים לקיים מצות תפילין, ועושה חשבון שעיקר האדם הוא המצוות שמקיים, ומוכיח בהוכחות שכליות ועובדתיות שהאדם בידיו לבד אינו פועל מאומה, אלא רק בעזרת הקב״ה, ולכן יש לשמור על תפילה בציבור, ללמוד לבד וכן ללמוד עם הילדים.

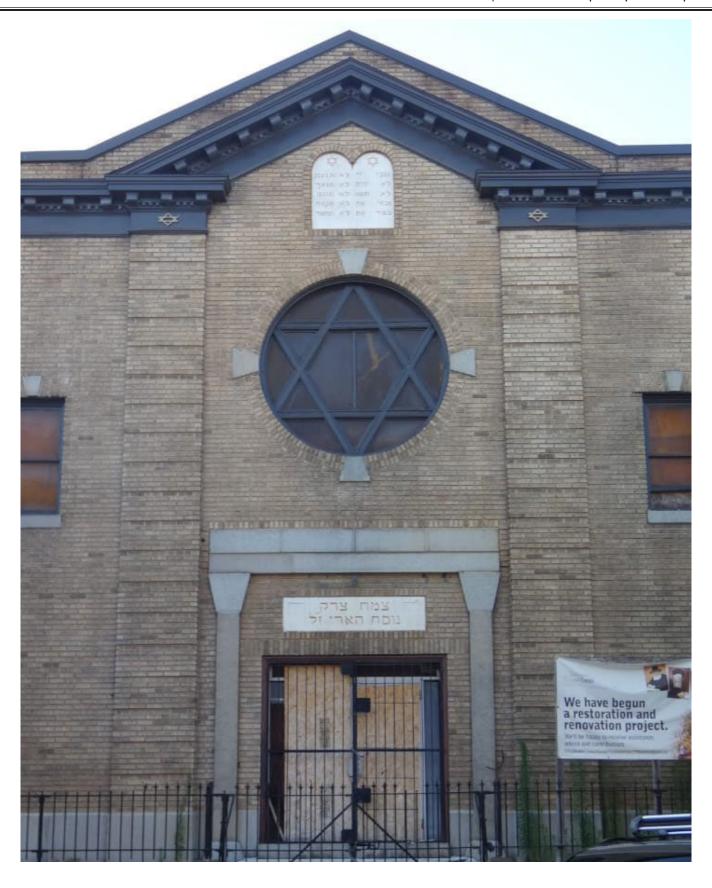
מעמד זה נמשך שעה, ואח״כ היתה שם שמחה מיוחדת .. ירדתי ממקומי והתיישבתי בצד כדי לנוח כמה דקות .. ונגשו אלי הרבנים, אחד אחרי השני, בלי עין הרע 19 רבנים דתיים, והודו לי.

אח״כ ניגשו האברכים הדתיים ״למחצה״, 7 רבנים, הודו מאד מאד, ואמרו שזה פתח להם מעיינות של רעיונות טובים (אחדים מהם רשמו לעצמם בעת שדיברתי), והיו שמחים להכנס אלי לכמה דקות כדי לקבל הסברים שונים.

אח״כ נגשו שני רבנים רפורמיים (שמדברים היטב אידיש), הודו לי, ואמרו, אח״כ נגשו שני רבנים רפורמיים (שמדברים היטב אידיש), הודו לי, ואמרו שלא תיארו לעצמם שתורת החסידות יכולה לעניין כ״כ גם אנשים רגילים, ויתרה מזה, שלחסידים יש נציג כזה שיכול להראות שחסידות צריכה להיות בעלת עניין לכלל, והם שמחים מאד שהיתה להם האפשרות לראות את האור של ״חסידיזום״, שיכול להיות אהוב ומוערך ע״י כלל היהדות.

בהגיעי למקום מגוריי, פגשתי שלשה מ״מחצית״ הרבנים (2 מהם מגזע חסידים), שכבר חיכו עלי .. וקיבלתי אותם.

הם אמרו לי שהחסידות "לקחה" אותם, בעשותה רושם עצום. התוועדתי אתם 25 דקות, יצרתי אוירה חמה, כדי שכל אחד מהם יוכל להשאר ידיד ורע נאמן. הם יעסקו במה שאבקש מהם. ונפרדו בשמחה...

בית הכנסת "צמח צדק" בה אמר רבינו המאמר יהי ה' אלקינו עמנו

JEW POGROMS PREVENTED BY SOVIET, HE SAYS

The Sun (1837-1985); Jan 13, 1930; ProQuest Historical Newspapers The Baltimore Sun (1837-1985) pg. 18

JEW POGROMS PREVENTED BY SOVIET, HE SAYS

Rabbi Joseph I. Schneerson, International ReligiousLeader,OnVisitHere

THOUSANDS GREET HIM ON ARRIVAL

Served Term In Russian Prison For Activities For His Faith

Religious Jews in Russia are grateful to the Soviets because that Government has consistently repressed anti-Jewish pogroms, Rabbi Samarius Gourary, son-in-law of and spokesman for Rabbi Isana Schineerson, famous Jevish lender, said last night. Rabbi Gourary spoke in Yiddish, which was translated by Rabbi Adolph Coblenz, of Chizuk Amuno Congregation.

In the afternoon more than 3,000 Jews welcomed Rabbi Schneerson when he arrived at Mount Royal Station, An automobile nande of hum-

In the afternoon more than 3,000 were welcomed Rabbi Schneerson when he arrived at Mount Royal Station. An automobile parade of hundreds of cars escorted the rabbi to his temporary Baltimore residence, 2343 Eutaw Place, where he was welcomed with Jewish songs and ceremonies.

Rabbi Schneerson, who was born in Russia and has spent practically his whole life there, leaving in 1928 after a term of imprisonment because of his activities as a leader in the organization of Russian Jewish religious schools.

Brings Message To U. S.

During his two-month stay in the United States the rabbi will enlighten the people of the United States as to the actual conditions of Jewish life in Soviet Russia and how those conditions can he improved to accord with the policy and legislation of the Soviet Government, which is anti-relizious. The second factor which interests

The second factor which interests the rabbi is the raising of funds to aid in the support of schools and academies he and his late father, Rabbi Shahom Schneerson, founded during their thirty-seven years of religious educational work in Poland, Lithuania, Palestine and other lands.

their thirty-seven years of religious educational work in Poland, Lithuania, Palestine and other lands.

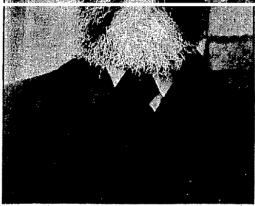
It was on June 16, 1927, that the rabbi was arrested. After being held for seventeen days he was sentenced to three years' imprisonment, in Kastrama, Central Russia, for his religious work. He was released only when Jews from every part of Europe and America petitioned the Government for his release.

Allowed To Leave Russia

Distinguished Rabbi And Part Of Welcoming Crowd

Growd at Mount Royal Station which gathered to greet noted rabbi on his arrival yesterday.

RABBI JOSEPH ISAAC SCHNEERSON

כתבה בהשפירו של דמו"ר מהוריי"ץ Jewish Times

Rabbi Schneerson to Seek Help for

in appeal to American Jews for alleviating the suffering of their de in Russia will be made by Rab-soph Isaan Schneerson, interna-sials known Jewish leader, during works' stay in Baltimore. Fi-al details of a fund raising cam-mit be handled by Alexander man, who will act as Executive ctary of the Rabbi Schneerson i Committee.

Find Committee.

The Jewish religious life in Russia today is in the throns of a tremendous and remain crisis. The continuity of a tradition of over a thousand years is threatened with complete disruption at this time, and it is the supreme dury of every right thinking Jew. to do his utmost to minimize the crisis in order to avert complete and ultimorphic control of the control disaster.

mate disaster.

The renowned head of Chassidie Judaism in Eastern Europe, Rubbi Joseph Isaac Schneerson, has come to this country in an attempt to avert as much as possible this imminent adapted to the Jewish apiritual life. His sainted father and himself have founded and maintained for almost farty years a large number of schools and academies of Jewish learning, which now face dissolution.

An appeal is made to all Baltimore

ISRAEL SILBERSTEIN

HARRY HEYMAN urman Home Commi

Jews in Russia

Internationally Known Leader Arrives in Baltimore for Two-Week Stay

Jews to be numbered among those who are coming to the rescue of the last remnants of the hope of Jewish spir-itual survival in Russia.

It has become a truism, since the war, that American Israel has the privilege of being called to act the part that Joseph performed toward his brethren. The making, and God forbid, the unmaking of the spiritual existence of Russian Israel is in the hands of American Jewry.

An appeal is made, therefore, to answer this call so that Baltimore may make its contribution to the salvation

make its contribution to the salvation

answer this call so that Baltimore may make its contribution to the salvation of Judaism in Russia.

The religious and educational leader of the Russian Jews, was officially received at City Hall by Mayor Broening Thursday.

On Sunday afternoon more than 3,000 Jews welcomed Rabbi Schneerson when he arrived at Mount Royal Station. An automobile parade of hundreds of cars escorted the rabbi to his temporary Baltimore residence, 2343 Eutaw Place, where he was welcomed with Jewish songs and ceremonies.

Rabbi Schneerson, who was born in Russia and has spent practically his whole life there, leaving in 1928 after a term of imprisonment because of his activities as a leader in the organization of Russian Jewish religious schools.

During his two-mouth stay in the

activities as a leader in the organization of Russian Jewish religious schools.

During his two-month stay in the
United States the Rabbi will enlighten
the people of the United States as tothe actual conditions of Jewish life in
Soviet Russia and how those conditions can be improved to accord with
the policy and legislation of the Soviet
Government, which is anti-religious.
The second factor which interests
the Rabbi is the raising of funds to
aid in the support of schools and academies he and his late father, Rabbi
Shalom Schneerson, founded during
their thirty-seven years of religious
educational work in Poland, Lithuania, Palestine and other lands.
It was on June 16, 1927, that the
Rabbi was arrested. After being held
for seventeen days he was sentenced
to three years' imprisonment in Kastrama, Central Russia, for his religious
work. He was released only when
Jews from every part of Europe and
America petitioned the Government
for his release.
He was given his freedom and permission was granted him to leäve the
land, which he did early in 1928, taking up his residence in Riga, LatviaFrom there he directed his religious
work.
Prior to the advent of the Soviet

work.
Prior to the advent of the Soviet regim: Russia was the scene of num-crous anti-Jewish outbreaks. In spite of the elimination of these persecutions, however, Rabbi Fourary said the conomic status of the religious Jew in Russia at this time is deplorable.

sble.
Since the Czarist regime forbade the able.

Since the Czarist regime forbade the Jews the ownership of land, their energies wered irected along other channels, most of the Jews becoming merchants and traders. Since the Soviet policy is adverse to individual trading, naturally the 3,000,000 Jews who depended primarily on commerce for their subsistence are hard hit, the Rabbi said.

A small number of Jews have turned to industry, while others have found employment in Government of fices and factories. However, the latter are mostly unorthodox Jews, who tenaciously cling to the Faith of their fathers, the education asserted,

Industry, it was said, is the natural outlet because through industrial life religious conditions can be ameliorated in conformity with the laws of the land. It is this desire to co-operate with the Government as far as their attitude toward the Jewish religious is concerned and to learn how to adapt their religious so that it fits within the category and law laid down by the Soviets that the Jews are working toward.

Rabbi Schneerson is 50 years old. He is of medium height, with heavy leard, once red, but now with graying streaks. His kindly eyes gleam from under his broad, round blacks hat. Throughout the afternoon and night he welcomed members of both orthodox and reformed Jewish congregations, and representatives of various Jewish organizations.

After leaving Riga some months

Jewish organizations,
After leaving Riga some months
ago he went to Palestine, Germany,
and France before coming to America. In New York he was greeted by
thousands of Jews from all over the
country and an official welcoming committee on the tug Macon, appointed
by Mayor James J. Walker, of New
York.

by Mayor James J. Walker, of New York.

The rabbi comes from a long line of rabbis, who have been active in Russian Jewry for the last 150 years. He is the lineal descendant of the Russian Jewry for the last 150 years. He is the lineal descendant of the favored of the founders of the Chassidic movement in Russia. The movement was the expression in a renewed form, of the age-old mystic yearnings of the Jewish people.

The Rav of Liadi breame the founder of a dynasty, the spiritual leader to whom multitudes flocked from all of Europe for guidance, comfort and inspiration, comes from one of the wealthiest landed Jewish families in Russia, where, under the old regime it owned large holdings in Odessa and Krimischuk, "He would like to explain to American active the second of the comment of the second of the comment of the second of the

where, under the holdings in Odessa and large holdings in Odessa and isichuk.
"He would like to explain to American Jewry," said Rabbi Gourary, "the coditions prevalent on the other side and disconfer and disconf

"He would like to explain to American Jewry," said Rabbi Gourary, "the conditions prevalent on the other side of the ocean and to confer and discuss with our American Jews ways and means for obtaining aid for the Jews that are suffering in Russia, and to aid their spiritual condition.
"It is well known that the economic condition of the Jews In Russia is deplorable, but still worse is the spiritual condition. Some people believe that the Jews there feel entirely lost or that they have all accepted the present situation as the natural state of saffairs. This is the moment that something must be accomplished, for to wait longer would be disastrous. He feels that he is duty bound to bring before the American Jews the seriousness of this most important question in th: lives of the Jews in Russia."

The Rabbi and his party will remain in Baltimore for two weeks. He was welcomed to Maryland by Ma'or Thomas G. McNicholas, who represented Governor Ritchie. The Rubii, through an interpreter, expressed his appreciation of the recention and sym-

sented Governor Ritchie. The Rabbi, through an interpreter, expressed his appreciation of the reception and sympathy shown him in this country sine: his arrival two months ago. Among those who came to the house to welcome him were Representatives J. Charlies Limhicum and Vincent L. Palmisano, Howard W. Jackson, former Mayor; Judge Philip F. Sykes, of the Orphan's Court, and State Senator Harry O Levin, Charles F. Goob,

Chief Engineer of Baltimore, represented Mayor Broening.

Delegations from New Philadelphia, where the spoken, accompanied him

spoken, accompanied him

It was a representative crowd that gathered at the station and on the grassy slopes leading up to Mount Royal Avenue to welcome the Rabbi and his party. A pressing throng gathered around Rabbi Schneerson when he descended from the train. After a few minutes, during which time he was officially welcomed to the city, the long procession of automobiles drove out Mount Royal Avenue to the Rabbi's temporary residence. Here a new throng had gathered to greet him.

Finally, he was ied to his private

Finally, he was led to his private quarters on the second floor, where he began meeting delegations of Jews and where he shortly afterwards start-

ed his work.
The headquarters of the Fund Committee is at 110 East Lexington St.,
Room 300. Alexander Goodman is in
charge of the office as Executive Sce-ptage and his office telephone is Pla-2545.

Any information with respect to the appeal for funds may be gotten by communication with Mr. Goodman at headquarters.

RABBI ADOLPH COBLENZ Associate Chairman

LEON HIMMEL Chairman Parlor Meetings Committee

Rabbi Schneerson To Receive Key To City From Broening

The Sun (1837-1985); Jan 16, 1930; ProQuest Historical Newspapers The Baltimore Sun (1837-1985)

Rabbi Schneerson To Receive Key To City From Broening

Mayor Will Greet Visitor, Here For Campaign, At City Hall Today—Ceremony At Plaza To Follow Parade

Rabbi Joseph Isaac Schneerson. head of Chassidic Judaism in Eastern work of about forty schools and academies of Jewish learning in Russia. will be received by Mayor Broening at the City Hall this afternoon,

Members of the Rabbi Schneerson Fund Committee, Sie rabbi's staff and other-Jewish officials will meet at the Schneerson headquarters, 2343 Eutaw Place. An automobile parade to the City Hall will follow,

To Receive Key To City At 2 P. M. the Rabbi will be Campaigns in both cities are being who also will make an address. de Hirsch-Fund,

Rabbi Schneerson arrived Sunday.

Senator Goldsborough telegraphed Europe, who is in Baltimore during a that he would "be glad to call on campaign for funds to carry on the Rabbi Schneerson at his Baltimore residence on Friday morning between 9 and 9.30, if that hour will be convenient to the rabbi." The meeting was arranged.

8,000 Letters Mailed

Laying plans for a city-wide campaign for funds, the committee sent out 8,000 subscription letters to representative Jews of Baltimore. At the same time 4,000 letters were sent to Washington Jews:

queeted by the Mayor and presented conducted by Alexander Goodman, with the key to the city. They will executive secretary of the fund comthen go to the City Hall portice on mittee, who recently returned to Bal-Holliday street, where the Mayor will timore from Woodbine, N. J., where make a speech and present the Rabbi, he was resident director of the Baron

Reproduced with permission of the copyright owner. Further reproduction prohibited without permission.

עיתון The Sun מתאר אודות הפגישה עם ראש העיר בראניג, וכותב שמטרת בוא רבינו לבולטימור הוא לגייס כספים עבור ארבעים ישיבות באירופא

the sun תיאור ביקור ראש המדינה ב

Speaks For All Religions *The Sun (1837-1985);* Feb 18, 1930; ProQuest Historical Ne pg. 12

Speaks For All Religions

TO THE EDITOR OF THE SUN-Sir: The recent visit to this city of Rabbi Joseph Isaac Schneerson, of Soviet Russia, attracted much attention and interest among the orthodox Jewry of Bal-

The noted rabbi is touring this country in the interest of the Russian Jew, who is in danger of being assimilated to atheism.

And not only is the Jew in danger of having his religion wrested from him, but all the people of Soviet Russia face that same fate. It is to be deplored that atheism is now being taught in many of the schools and universities of Russia and churches, temples and synagogues are being converted into public halls or theaters.

I cannot see where such a step would lead a nation, as a people without any religion at all are as a flock without a shepherd.

Religion, without fanaticism, is the most wonderful power on earth to lead inhabitants of this earth to go on in the right direction. Religion is inspiring, purifying and the greatest incentive to draw people together in fine harmony and understanding.

Rabbi Schneerson's mission is a noble and just one, and all Jewry, reformed or orthodox, should be proud of having such a true and stanch champion of the Jewish faith. A JEWFSS.

Baltimore, Feb. 10, 1930.

מכתב לעורך The sun אודות רושם האדיר של ביקור רבינו בבולטימור

GOVERNOR GREETS RABBI SCHNEERSON

Ritchie Promises Cooperation In Mission Of Jewish Leader While In State

APPRECIATES WELCOME

Guest Says He Feels More At Home Here Than In Any City He Has Visited

Baltimore's hospitality and good will toward his people were lauded by Rabbi Joseph Isaac Schneerson in an address yesterday to Governor Ritchie on the occusion of his reception by the Governor, which took place at the State offices. The rabbi expressed his deep appreciation of the welcome to Bultimore, adding that he has felt more at home here than in any other city since his arrival in this country.

"I am also very grateful for the bonor tendered me in this reception," the rabbi, speaking to the Governor through an interpreter, went on. "I thank you not only for myself but for those many unfortunates whom I represent, and whom you honor in receiving me."

Governor Extends Greetings

The Governor expressed pleasure in meeting the famous rabbi, promised his complete cooperation in the rabbi's mission to bring home to American Jews the suffering of their co-religionists in Eastern Europe.

"I consider it one of our advantages here," the Governor said, "that we live with each other and work together without regard to creed in our common interest in the community."

Accompanying the rabbi were Louis chairman of the Rabbi Setlen. Scheerson fund committee; Alexander Goodman, its executive secretary; Judge Philip L. Sykes, Israel Silberstein, I. S. Gomborov, Charles W. London and Sidney A. Needle.

ראש מדינת מרילנד מקבל פני רבינו

RABBI SAMARIUS GOURARY

DEBT FREE—Lubawitz Nusach Ari Congregation, Quantico Ave., will hold a dinner on Sunday, Dec. 29, 6 p.m., at the Synagogue with highlight the burning of the mortgage. Rabbi Samson Weiss, official of O.O.J.C.A., will be present to mark the event.

Newspaper Records Historic Visit to Baltimore By Anash.org reporter

A 1930 newspaper clipping from The Baltimore Sun describes the Frierdiker Rebbe's arrival in Baltimore and speaks of the Rebbeim's impact on the Jewish world at the time.

90 years ago, the Frierdiker Rebbe came to the US for one year and visited several US cities, where he recited maamorim and met with individuals living there.

A newspaper clipping from The Baltimore Sun details one of these visits and the historical context surrounding it.

From The Baltimore Sun Jan. 13, 1930:

"Religious Jews in Russia are grateful in the Soviets because that Government has consistently repressed anti-Jewish pogroms," Rabbi Samarius Gourary, son-in-law of and spokesman for Rabbi Isaac Schneerson, famous Jewish leader, said last night. Rabbi

Gourary spoke in Yiddish, which was translated by Rabbi Adolph Coblenz of Chizuk Emuna Congregation.

In the afternoon more than 3,000 Jews welcome Rabbi Schneerson when he arrived at Mount Royal Station. An automobile parade of hundreds of cars escorted the rabbi to his temporary Baltimore residence, 2343 Eutaw Place, where he was welcomed with Jewish songs and ceremonies.

Rabbi Schneerson, who was born in Russia and has spent practically his whole life there, leaving in 1928 after a term of imprisonment because of his activities as a leader in the organization of Russian Jewish religious schools.

Brings Message to U.S.

During his two-month stay in the United States the rabbi will enlighten the people of the United States as to the actual conditions

of Jewish life in Soviet Russia and how these conditions can be improved to accord with the policy and legislation of the Soviet Government, which is anti-religious.

The second factor which interests the rabbi is the raising of funds to aid in the support of schools and academies he and his late father, Rabbi Shalom Schneerson, founded during their thirty-seven years of religious educational work in Poland, Lithuania, Palestine and other lands.

It was on June 16, 1927, that the rabbi was arrested. After being held for seventeen days he was sentenced to three years' imprisonment, in Kostroma, Central Russia, for his religious work. He was released only when Jews from every part of Europe and America petitioned the Government for his release.

Allowed to Leave Russia

He was given his freedom, and permission was granted him to leave the land, which he did early in 1928, taking up his residence in Riga, Latvia. From there he directed his religious work.

Prior to the advent of the Soviet regime Russia was the scene of numerous anti-Jewish outbreaks. In spite of the elimination of these persecutions however, Rabbi Gourary said the economic status of the religious Jew in Russia at this time is deplorable.

Since the Czarist regime forbade the Jews the ownership of land, their energies were directed along other channels, most of the Jews becoming merchants and traders. Since the Soviet policy is adverse to individual trading, naturally the 3,000,000 Jews who depended primarily on commerce for their subsistence are hard hit, the rabbi said.

Baltimore City Hall

Some Turn to Industry

A small number of Jews have turned to industry, while others have found employment in Government offices and factories. However, the latter are mostly unorthodox Jews, who are more welcome to the Soviets than those who tenaciously cling to the faith of their fathers, the educator asserted.

Industry, it was said, is the natural outlet because through industrial life religious conditions can be ameliorated in conformity with the laws of the land. It is this desire to cooperate with the Government as far as their attitude toward the Jewish religion is concerned and to learn how to adapt their religion so that it fits within the category and law laid down by the Soviets that the Jews are working toward.

Mount Royal Station

Rabbi Schneerson is 50 years old. He is of medium height, with heavy beard, once red, but now with graying streaks. His kindly eyes gleam from under his broad, round black hat. Throughout the afternoon and night, he welcomed members of both Orthodox and Reformed Jewish congregations, and representative of various Jewish organizations.

Greeted in New York

Mount Royal Station interior

After leaving Riga some months ago he went to Palestine, Germany and France before coming to America. In New York he was greeted by thousands of Jews from all over the country and an official welcoming committee on the tug Macon, appointed by Mayor James J. Walker, of New York

The rabbi comes from a long line of rabbis, who have been active in Russian Jewry for the last 150 years. He is the lineal descen-

dant of the Ravi of Liadi (Schneerson), who lived 150 years ago and who was one of the founders of the Chassidic movement in Russia. The movement was the expression, in a renewed form, of the ageold mystic yearnings of the Jewish people.

The Rav of Liadi became the founder of a dynasty, the spiritual leader to whom multitudes flocked from all of Europe for guidance, comfort and inspiration.

Rabbi Gourary comes from one of the wealthiest landed Jewish families in Russia, where, under the old regime, it owned large holdings in Odessa and Krimisichuk [Kremenchuk].

The rabbi and his party will remain in Baltimore for two weeks. He was welcomed to Maryland by Major Thomas G. McNicholas, who represented Governor [Albert] Ritchie. The rabbi, through an interpreter, expressed his appreciation of the reception and sympathy shown him in this country since his arrival two months ago.

Among those who came to the house to welcome him were Representatives J. Charles Linthicum and Vincent L. Palmisano, Howard W. Jackson, former Mayor; Judge Philip F. Sykes of the Orphans' Court, and State Senator Harry O. Levin. Charles F. Goob, Chief Engineer of Baltimore, represented Mayor [William Frederick] Broening.

Mount Royal Ave **Mayor to Receive Him**

Delegations from New York and Philadelphia, where the rabbi has spoken, accompanied him. A municipal reception is planned for Thursday at the City Hall, where he will be received by Mayor Broening.

It was a representative crowd that gathered at the station and on the grassy slopes leading up to Mount Royal Avenue to welcome the rabbi and his party. A pressing throng gathered around Rabbi Schneerson when he descended from the train. After a few minutes, during which time he was officially welcomed to the city, the long procession of automobiles drove out Mount Royal Avenue to the rabbi's temporary residence. Here, a new throng had gathered to greet him.

Meets Jewish Delegations

Finally, he was led to his private quarters on the second floor, where he begun meeting delegations of Jews and where he shortly afterward started his work. Throughout the remainder of the afternoon and evening, however, hundreds of Jews called to see the rabbi.

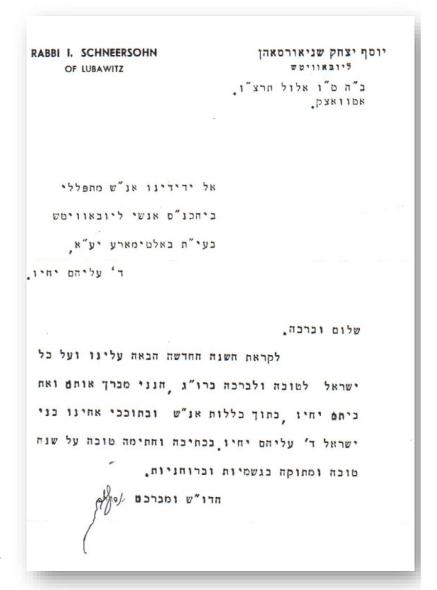
Article reprinted with permission of Anash.org

בתי כנסיות חב"ד בבולטימור

בספר "תולדות חב"ד בארצות הברית" עמ' קכה מביא רשימה מגליונות "חב"ד בולעטין" משנת תרצ"ז שבבולטימור היו חמשה בתי כנסיות בנוסח אר"י.

להלן נציג כמה תמונות וכתבות אודות הבתי כנסיות לאורך השנים.

- א. אנשי טשערניגוב
 - ב. אנשי ניעזין
- ג. אנשי באברויסק
- ד. אנשי ליובאוויטש
 - ה. צמח צדק

מכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ אל מתפללי ביהכנ"ס "אנשי ליובאוויטש" בבאלטימור

Lubawitz Nsach Ari Congregation

This congregation on Quantico Avenue was organized December 11, 1931, with the following officers: I. B. Jacobson, president; Benjamin Hendin, vice-president; Baer Salon, treasurer; Max B. Meyers, secretary; Reverend Simon Greenfeld, Rabbi.

Most of the members of the Lubawitz Congregation are Chernigover Landsleit; they previously worshipped in the Agudas Achim (Chernigover) Congregation, which was organized in 1896 in a rented house at the corner of Eden and Lombard Streets. The Landsleit felt the need of an orthodox congregation with "Nusach Ari," as they were thought of in their old country. Among the organizers were H. Danoff, B. Hendin, I. Hazanoff and Rev. Potashnik.

At that time, the Chernigover Landsleit moved their congregation from Eden and Lombard to Pratt and Central Avenue. The orthodox worshippers of Nusach Ari began a movement to build a big congregation on Caroline near Pratt Street.

Simon Greenfeld was gifted with a singing voice and also possessed the talents to organize a singing choir. Soon "Greenfeld's Choir" in "Chernigover Shul" with Reverend Simon Greenfeld as Cantor became the first singing group with Nusach Ari prayers. In 1913, when the new congregation on Caroline opened its doors to the public, the great attendance of worshippers was largely due to Cantor Greenfeld and his choir.

In the thirties, the membership moved uptown and began building the new Nusach Ari Congregation which they named "Lubawitz." The first board of directors was composed of I. M. Cohen, M. Gold, S. Spector, Moses Brodie, I. Scheinberg, J. Schanin, Harry Olson, and Tanhum Glushakow.

Through the untiring efforts of Mrs. Simon Greenfeld, the Sisterhood was organized in January, 1932, with Mrs. I. Scheinberg as its president; Mrs. I. M. Cohen, vice-president; and Mrs. Rose E. Meyers, secretary.

The Brotherhood was formed in May, 1933, with Hyman Glass, Leon Weisberg, Jacob H. Greenfeld and Max B. Meyers as charter members.

With the help of its membership and officers, the Lubawitz Congregation has made wonderful progress and is now one of Baltimore's outstanding congregations with up-to-date facilities. It is the only Nusach Ari Shul in the uptown section. The spiritual leader is Rabbi Herschel Leibowitz.

Rabbi Herschel Leibowitz

43

תיאור אודות בית כנסת אנשי טשערניגוב נוסח אר"י בבאלטימור

בה כתוב שהמנין הראשון נתייסד בתרנ"ו גם מוזכר שהרבה מתפללים הגיעו בגלל החזן גרינפעלד ומקהלתו

כתבות בעיתון the sun אודות סגירת בתי כנסיות על ידי העיר מטעם

Two Variances Granted For House Of Worship

A Hebrew congregation that side and 7 feet and 2 inches on was not permitted to use a building on Milford Mill road in The regulations require that

building on Milford Mill road in Pikesville for Rosh Hashana services in October because of zoning violations has been granted two zoning variances.

The regulations require that buildings in residential areas services of worship must have yards 20 fect wide on both zoning violations has been have granted two zoning variances.

The minor variances will make it legal for the building to be used for a house of wor-

ship.
"To deny the variances would result in a practical difficulty and unreasonable hardship upon the petitioner, and the requested variances would give relief without substantial injury to the public health, safety or general welfare of the locality involved," John G. Rose, zoning commissioner, said in granting the

Nh

Petitioner Named

The petititioner was Congregation Isamach Tzedek-Shomrel Hadas.

The building in question is located on Milford Mill road, 960 feet west of Reisterstown road.

The variances permit a side yard of 13 feet, 9 inches on one

Zoning Issue

SIR: An article in The Evening Sun of October 4 may possibly have given the impression that Zoning Commissioner John Rose was acting arbitrarily or with partiality in prohibiting high holy days services at a Baltimore county location by a religious congregation that I represent. In a way, they were not prohibited, and I would like to correct any misconceptions about this hearing. The pro-posed synagogue building definitely would be in violation of the zoning laws if used before a set-back "variance" were granted under the zoning laws. Fair for one, fair for all. Tzemach Tzedek Shomrei Hadas congregation wants no special privi-leges for itself in Baltimore county.

Mr. Rose was very understanding, but there was no discretion he could exercise. He went so far, however, as to take pains to agree that since the building is still classified as a dwelling, services held there by a moderately small group of acquaintances of the resident

were entirely permissible. Which was all the just-starting congregation needed.
The congregation regards its

proposed request for a set-back variance as minor. The protesting next door neighbor

Synagogue Use Bannéd **Until Zoning Is Okayed**

A Jewish congregation in Bal-lare plans for opening a synatimore county will not be able gogue in the building. to celebrate the high holy days Testimony was introduced in its own synagogue tonight. however, showing that a wall

John G. Rose, county zoning has been removed in the buildcommissioner, ordered yester-ing to create a room for servi-day that a house in the 4200 ces and that pews have been block Milford Mill road that is ordered. being converted into a syna-gogue cannot be used for servi-In his written opinion, Mr. ces until it meets zoning re-Rose said: "Use of the property quirements.

a hearing on zoning violations, approved an acceptable site.

The violations were reported by plan, the owners of the Milford Manthe owners of the Milford Manor Nursing Home, located in the present structure on the proper-

Objected To Sign

The Friedlers objected to the mentioned variance is granted change in occupancy of the and necessary permits are obscured and the erection of a sign tained, the subject property announcing the opening of a may not be used by the congrenew "religious organization" gation as a church or synathat carried the name of the gogue." congregation.

At the hearing, Leonard J.
Kerpelman, attorney for the congregation, Bais Lubavitch Tzemach Tzedek Shormer Hadas, maintained that the building is now being used as a house. He admitted that there

is not permitted until the Office He issued the order following of Planning and Zoning has

or Aursing Home, located in the present state of the Polys same block. Ellis Friedler is ty violates required setbacks. A president of the home and Dele-gate Carl Friedler, (D., 5th, Baltimore city), is vice pres-needed petition and plat will be forthcoming.

"Until and unless the above

Code Violations Listed

Zoning Shuts Synagogue

Baltimore County Bureau

"Happy Rosh Hashanah" will have little meaning to members of the Bais Lubavitch Tzemach Tzetek Shomrei Hadas congregation as they celebrate the Jewish New Year's Eve tonight. A ruling by Baltimore County Toping commissioner John G.

Rose ruled that use of the quired setbacks. A variance is needed. Counsel for the owners indicated that the needed petition and plat will be forthcoming.

"Further." he said, "it appears that the present structure on the property violates remained variance is granted and necessary permits are obtained.

zoning commissioner John G Rose has left the congregation without a synagogue.

Rose ordered that a house at 4212 Milford Mill Rd, currently undergoing conversion into a synagogue cannot be utilized for church services "until and it meets county zoning regulations.

The ruling followed a hearing on complaints of a change in occupancy of the dwelling and the erection of a sign carrying

tained, the subject property may not be used by the congregation as a church or synagogue."

ספרי׳ – אוצר החסידים – ליובאוויטש

קובץ שלשלת האור

שער ראשון היכל שמיני

מאמר

יהי ה' אלקינו עמנו – תר"ץ

מכבוד קדושת

אדמו"ר יוסף יצחק

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויםש

יוצא לאור על ידי מערכת "אוצר החחידים",

ברוקלין, נ.י.

איסטערן פּאַרקוויי 770

שנת חמשת אלפים שבע מ יצים ושלש לבריאה שנת המאתיים להסתלקות־הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן

בס״ד, כ״ד טבת, הילולא דרבינוי. באַלטימאָר״

לקל⁵ ה' אלקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו⁴. והנה בקשה זו מבקשים כל ישראל, בהשואה גמורה בין עני לעשיר בידיעת התורה. דזהו ההפרש בין תורה לתפלה⁵, דבתורה, הנה הגם שבגוף ועצם ענין חובת לימוד התורה הרי כל ישראל שוין, והלכה פסוקה דהכל חייבין בלימוד התורה⁵, ונהגו בכל תפוצות ישראל לקבוע שעורי לימוד התורה ברבים בהלכה ואגדה, אשר כאו"א יוכל להבין ולידע, ומ"מ הרי יש בזה חלוקי מדרי', מארי ראזין דאורייתא מארי תורה⁷. אבל בתפלה אין בזה חלוקי מדרי' כלל, ועל כל בי עשרה שכינתא שריא⁸, ונקראת תפלת הרבים⁹. וצ"ל תוכן בקשה זו דיהי ה' אלקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו, דמאין ימצא כח ויכולת זה באיש פרטי לבקש כי יהי ה' אלקינו כאשר הי' עם אבותינו¹⁰, דהלא האבות הן הן המרכבה¹¹, שגם בהיותם למטה מלובשים בגוף גשמי היו מרכבה לאלקות, וכמאמר רבינו נ"ע¹² שכל אבריהם כולם היו קדושים ומובדלים מעניני עוה"ז, ולא נעשו מרכבה רק לרצון העליון בל ימיהם¹¹, וכמו אברהם אבינו ע"ה, דבהיותו למטה הי' מרכבה לבחי' חסד דאצי', ואיתא בפרד"ס¹³ בשם ס' הבהיר¹⁶, אמרה מדת החסד לפני הקב"ה, רבש"ע, מימי היות אברהם בארץ לא הוצרכתי לעשות מלאכתי, אלא אברהם עומד ומשמש במקומי, שבהיותו למטה החליף מדת

^{.)} אדמו"ר הזקן בשנת תקע"ג.

²⁾ ברשימת היומן של רבינו: "שעה 10.00־9.00 בבהכנ״ס צ״צ המאמר יהי׳ הוי׳ אלקינו שנאמר בפ׳ מקץ״.

³⁾ המאמר מיוסד, כנראה, על ד"ה יהי ה"א עמנו תרנ"ח (סה"מ תרנ"ח ע' א ואילך), המיוסד, כנראה, על ד"ה הנ"ל במאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים ע' קלב ואילך.

ד"ה יהי ה"א עמנו תרפ"ה (סה"מ תרפ"ה ע' שח ואילך), מיוסד, כנראה, על מאמר הנ"ל תרנ"ח. לכמה ענינים המבוארים בהמאמר – ראה ד"ה הנ"ל דיום שמח"ת תשמ"ה. טו תמוז תשמ"ו.

⁴⁾ מלכים־א ח, נז.

[.] אילך. ע' שמה ואילך. ס"ע קד ואילך. ע' שמה ואילך.

[.]א"סקנ"ה ס"א. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ה ס"א. (6

⁷⁾ ראה זח"ג סז, ב (ברע"מ). תקו"ז בהקדמה (א, ב).

⁸⁾ סנהדרין לט, א.

⁹ ראה ברכות ח, רע"א.

^{.(169} ע' ע' 169) ראה גם שיחת ג' תמוז תרפ"ז (ספר השיחות תרפ"ז ע' 169).

¹¹⁾ ב"ר פמ"ז, ו. פפ"ב, ו.

⁽¹² תניא פכ"ג (כח, ב

⁽¹³ לרצון העליון: בתניא שם: לרצון העליון לבדו.

[.]שם. עכ"ל אדה"ז בתניא שם.

[.]דער כב (שער הכינויים) פ״ד.

¹⁶⁾ סימן קצא. הובא בהשמטות לזהר ח"א רסד, ריש ע"ב.

٦

יהי ה' אלקינו עמנו תר"ץ

החסד דאצי'. ובאמת הנה זה עוד גבוה במדרי' מחסד דאצי'וי, דחסד דאצי' הוא באצי', ואאע״ה הי' למטה, מלובש בגוף, ופעל ועשה פעולת החסד דאצי', והשפיע רוב טוב וחסד לכל. וכמבואר בספר ארחות צדיקים דאאע״ה הי' נדיב בממונו גופו ונפשו, דענין הנדיבות הוא ולהניח את עצמו בשביל זולתו, זיך אַוועק לייגען צוליעב דעם אַנדערען, ונדיבות אאע״ה הי' לבד [ב]ממונו, להאכיל ולהשקות בלד בגופו, להטריח בשביל זולתו, הי' נדיב בנפשו, שהגם שהי' משכיל נפלא ולבד בגופו, להטריח בשביל זולתו, הי' נדיב בנפשו, שהגם שהי' משכיל נפלא בהשגות אלקות ווה א"ע ללמד לאחרים, שזהו גודל ענין דלימוד התורה ברבים, גם לפני אנשים פשוטים, שהוא ענין גמ״ח בנפשו, והי' מרכבה לאלקות, שפרסם אלקותו ית' בעולם ב', ועבודתו הי' במס״נ בפועל. וא״כ איך אפשר אשר כל אחד מישראל מבקש מהקב״ה כי יהי ה' אלקינו עמנו כאשר הי' עם אבותינו. ומהו אומרו אל יעזבנו ואל יטשנו. ועוצ״ל בכללות הענין דזכות אבות בברט.

ן הנין זה ילהק"ת, מאי דכתיב²² למה יאמרו הגוים אי' נא אלקיהם, ואלקינו בקר, מאי דכתיב²³ למה יאמרו הגוים אי' נא אלקיהם, דהלא בשמים כל אשר חפץ עשה, וצ"ל מהו תוכן התשובה ואלקינו בשמים, דהלא זהו מאמר אומות העולם, כמ"ש²⁴ רם על כל גוים ה' על השמים כבודו, ואנחנו כל ישראל המכירים בהאמת אומרים היושבי בשמים²⁵, המשפילי לראות בשמים ובארץ²⁶, וא"כ מהו התשובה כי אלקינו בשמים, ומהו כל אשר חפץ ה' עשה.

אך הענין הוא, דהנה, הגוים אשר כל ידיעתם הוא ע"פ חקירת השכל אנושי, והגוי הוא היצה"ר שבכאו"א מישראל²⁷, שואלים, אי' אלקיהם שממשיכים ע"י קיום מצות מעשיות²⁸. דהנה בעבודה אלקית ישנם ב' עבודות, היינו קיום התורה ומצות בשני אופנים, הא' הוא דקיום המצות הוא ע"י הקדמת עבודת המוח והלב, והב' הוא רק בקבעומ"ש בלבד. וע"ז הוא שאלתם לאמר דקיום המצות ע"י עבודת המוח ולב, מודים שעי"ז מזדכך האדם ומתקרב לאלקות וממשיך אלקות עי"ז, אבל ע"י קיום המצות מעשיות בלבד, שואלים, איך אפשר שהאדם יזדכך עי"ז וימשיך גילוי אלקות המצות מעשיות בלבד, שואלים, איך אפשר שהאדם יזדכך עי"ז וימשיך גילוי אלקות

¹⁷⁾ ראה גם סה"מ תרצ"ג ע' קז.

¹⁸⁾ שער יז. וראה סה"מ תרפ"ט ע' 90. וש"נ.

^{.98} ראה סה"מ שם ע' 98. וש"נ.

[.]ד. ב"מ פו, ב. פרש"י וירא יח, ד.

⁽²¹⁾ ראה סוטה י, סע"א ואילך. פרש"י וירא כא, לג.

^{.30} איש עמנו תרצ"ב (סה"מ תרצ"ב ע' סג). סה"מ תרפ"ט ע' 165. ה'ש"ת ס"ע (22

⁽²³ תהלים קטו, ב־ג.

^{.24} שם קיג, ד

[.]א שם קכג, א.

^{.26)} שם קיג, ו

²⁷⁾ ראה תו"א בראשית ב, ב. לקו"ת תבוא מב, ב. שמע"צ צ, ד. סה"מ עת"ר ס"ע רכא. אגרות־קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ז ע' מד.

[.]נישך תער"ב ח"א פפ"ז.

7

יהי ה' אלקינו עמנו תר"ץ

בעולם. וידוע דבזמן הגלות עיקר העבודה היא בקיום המצות מעשיות בפועל ממש בקבלת עול כללי ופרטי דוקא, דעבודת המוח היא עבודה קשה ביותר29, ובאה ע"י יגיעה עצומה ביגיעת נפש וביגיעת בשר, דהלא גם ידיעת איזה דבר שכל בא ע"י יגיעה דוקא, דמעצמו הרי אינם באים ההשכלות, כ"א ע"י יגיעה עצומה שיוקלט הענין בנפשו, באַ אים זאַל זיך דאָס צונעמעז. וכמו זריעת גרעין, שצריכים שיוקלט, ואז דוקא יכול להיות צמיחה טובה. ומכש"כ בשכל אלקי, דהיגיעה בזה עוד יותר מכמו יגיעת השגת השכל שנתפס במוח האדם. ובפרט דשכל מסתיר על אלקות, ואמיתית הכלי לאלקות הוא אמונה, וכמאמר לית מחשבה תפיסא בי' כלל05, אבל נתפס איהו ברעותא דליבא³¹, דמחשבה הוא שכל, ולית מח' תפיסא בי' כלל, דשכל אינו תופס באלקות, אבל נתפס איהו ברעו"ד, שהו"ע האמונה³². אמנם אמונה זו באה בהשגה אלקות, כמ"ש במ"א 33, ועי"ז שבאה בהשגה ה"ה נקלט בפנימי'. וכפי' השל"ה 34 ע"פ 35 זה אלי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו, דכאשר האמונה באלקות באה אח"כ בהשגה בחקירה אלקית דזהו זה אלי, דאלי הוא בחי' זה שהוא גילוי, אז ואנוהו, אני והוא, אבל כאשר היא נשארת באמונה בלבד, דאז הנה היא אלקי אבי, מה שבא לנו בירושה מאבותינו, אז וארוממנהו, דאלקות מרומם ומנושא ממנו. וא״כ הנה בכדי שיהי' השגה באלקות הוא ע"י עבודה ויגיעה עצומה.

לקנה, עוד זאת, דהנה, בידיעת ההשגה, הרי אין זה עיקר הדבר ותכליתו, אלא שזהו בכדי שיבא הבכן המבוקש מהשכלה והבנה ההיא. וכמו בגליא שבתורה, הנה הגם דגוף ועצם לימוד התורה היא מצוה, מצות ידיעת התורה, והיא מצוה הנוהגת בכל מקום ובכל זמן, ומ"מ, הלא ארז"ל (ב"ק די"ז ע"א) גדול תלמוד מורה, שהתלמוד מביא לידי מעשה, הלא התכלית היא המעשה בפועל. ולכן נהגו בכל תפוצות ישראל בלימוד ההלכות ברבים למען לידע את המעשה אשר יעשון 5,6 הלכות השכמת הבוקר, ברכות השחר, תפילין ותפלה, שבת, איסור והיתר באכילה ושתי', בשמירת "ב" טהרת המשפחה וכו', אשר באמת הנה חלק גדול מאלו שאינם שומרים הנחת תפילין הוא לפי שאינם יודעים גודל הענין בהנחת תפילין ושמירת השבת, ולבאר ולהסביר אשר רוב התחלואים בבנים חולים או מוכי שגעון, בא בסבת השבת, ולבאר ולהסביר אשר רוב התחלואים בבנים חולים או מוכי שגעון, בא בסבת

^{.29} ראה גם סה"מ אעת"ר ע' קסד

⁽³⁰⁾ תקו"ז בהקדמה (יז, א).

^{.105} ע' עח. סה"מ תרפ"ט ע' 105 ראה זוטא) רפט, ב. וראה המשך תרס"ו ע' עח. סה"מ תרפ"ט ע' 105

^{.32} ראה גם סה"מ תרצ"ב ע' רמז.

^{.33} ראה גם סה"מ תרפ"ב ע' לא. תרצ"ב שם.

שם. שם. אמרות מאמר ראשון (מ, א). הובא בהגהת הצ"צ בלקו"ת ואתחנן ד, א. סה"מ תרצ"ב שם. (34 וש"נ.

³⁵⁾ בשלח טו, ב.

^{.2} ע"פ יתרו יח, כ.

⁽³⁷ בשמירת: אוצ"ל: ושמירת.

П

יהי ה' אלקינו עמנו תר"ץ

העדר שמירת טהרת המשפחה³³, ולזאת הנה רוב הלימוד צ״ל בההלכות הנוגעות למעשה בפו״מ, כי כל ענין הלימוד הוא בשביל המעשה. וכמו״כ הוא בלימוד פנימי התורה, דהעיקר הוא שיהי׳ הולדת המדות באהוי״ר, דזהו ע״י מוח הדעת דוקא³³, ודוקא כאשר האלקות יקר בעיניו, ויקרה נפשו⁴ האלקית, אז הרי ההתבוננות נרגשת בו, ומתעורר באהוי״ר כפי אופן וענין ההתבוננות, אם בדבר המעורר את האהבה או היראה. וכמו בגשמי, הרי הולדת המדות הוא ע״י ההתבוננות שמבין ומשיג שהדבר ההוא טוב לפניו, אז הנה מתעורר באהבה והמשכה אל הדבר ההוא, או כאשר מתבונן שהדבר ההוא הוא דבר המפחיד, הוא מתירא ונסוג לאחור. ומ״מ אנו רואים דאינו שוה בכל אדם, דיש מי שמבין אשר הדבר ההוא טוב לפניו, מתעורר באהבה והמשכה, וכן בדבר המפחיד בנסיגה לאחור, ויש אדם שגם כאשר מתבונן בטוב הדבר או ביראתו, ומ״מ אינו מתפעל כ״כ, וזה תלוי לפי אופן יוקר מתבונן בטוב הדבר או ביראתו, ומ״מ אינו מתפעל באהבה או ביראה, אבל כאשר אצלו, עס דער הערט זיך באַ איהם, ולכן ה״ה מתפעל באהבה או ביראה, אבל כאשר אין נפשו יקרה בעיניו⁴, אז הגם שמבין שדבר זה טוב לפניו, מ״מ אינו נרגש אצלו אין נפשו יקרה בעיניו⁴, אז הגם שמבין שדבר זה טוב לפניו, מ״מ אינו נרגש אצלו.

ן הדוגמא מזה יובן בעבודה, דגם כאשר מתבונן ומבין היטב דבר ההשגה, מ"מ אינו מתפעל עדיין בהתעוררות מדות אהוי"ר, עד אשר יורגש אצלו הענין היטב, פון השגה אַליין קען נאָך ניט ווערען קיין אהוי"ר, ודוקא ע"י ההרגש הענין היטב, פון השגה אַליין קען נאָך ניט ווערען קיין אהוי"ר, ודוקא ע"י ההרגש (פון געפיהל) שנרגש אצלו טיב הענין, אז ה"ה מתעורר באיזה מדה, לפ"ע ואופן ההשגה, אם באהבה או ביראה. והרגש זה, היינו שיהי" נרגש אצלו האור האלקי, הוא דוקא כאשר האלקות יקר אצלו, ויקרה נפשו האלקית, דאז הרי נרגש אצלו ההשגה האלקית, ונעשה הולדת המדות באהוי"ר. וזהו דהולדת המדות הוא ע"י מוח הדעת "נעשה אצלו רצון וחשק להדבר ההוא, דער צוטראָג איז גורם דעם רצון וחשק, ולזאת כאשר יקשר א"ע לאלקות, אַז ער טראָגט זיך צו צו אלקות, געטליכקייט, ממילא נעשה אצלו רצון וחשק באלקות, ואז יורגש אצלו הענין האלקי שהבין בשכלו והשגתו ומתפעל באהוי"ר, וזהו"ע הדעת שהו"ע ההתקשרות.

אבל זה כבד מאד להגיע לזה, וצריך יגיעה רבה ועצומה, ולא כל אדם יכול להגיע לזה, ובפרט בזמה"ג אשר נתמעטו המוחות והלבבות, דבזמן הבית הי' עיקר

³⁸⁾ ראה ד"ה אני ישנה שנה זו (תר"ץ). ספר השיחות תרצ"א ע' 167. שיחת שמע"צ ושמח"ת תרצ"ד סי"ח (לקו"ד ח"א עה, א). אגרות־קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ד ע' קצא.

^{.39} ראה תניא ספ"ג.

ע"פ שמואל־א כו, כא. (40

⁽⁴¹ ראה תניא שם. פמ"ב (נט, ב). סה"מ עת"ר ע' קס ואילך.

U

יהי ה' אלקינו עמנו תר"ץ

העבודה במוח ולב²⁴, דכתיב²⁴ שלש פעמים [בשנה] יראה כו', וכשם שבא ליראות כך בא לראות⁴⁴, שראו אלקות במוחש²⁴, עומדים צפופים ומשתחוים רוחים³⁴, וכן הי' ריבוי שפע לישראל בגשמי'. אבל בזה"ג ההשפעה באה בצמצום, ונתמעטו המוחות והלבבות, דלכן⁷⁴ נק' הגלות בשם שינה⁸⁴, שבעת השינה מסתלקים המוחין, והידיעה הוא רק במדמה בלבד, דבר והיפוכו. וכן הוא בעבודה, דישנם הלומדים תורה ויודעים אופן קיום המצות בהידור, ומ"מ אינם מקיימים בפועל כפי אופן ידיעתם. וכמו"כ ישנם העוסקים בהעבודה דתפלה, דענינו בירור המדות, ואחר התפלה, כשבאים בעניני עולם, נשכח אצלו כל מה שהסכים והחליט בתפלתו, ומתנהג כפי רגילותו, שהוא כמו החולם חלום בדבר והיפוכו. אבל יתרון מעלה הרי יש בזה"ג, שהו"ע המס"נ בקיום המצות מעשיות בפו"מ, וע"ז היא שאלתם אי' אלקיהם.

להנה סבת הדבר מה שהחוקרים ע"פ שכל אנושי, הגם שמודים דע"י העבודה דמוח ולב נעשה האדם המקיים את המצות קרוב לאלקות, ואלקו' קרוב אליו, ומ"מ הרי הם חולקים על הקירוב לאלקות ע"י קיום מצות מעשיות בלבד. אליו, ומ"מ הרי הם חולקים על הקירוב לאלקות ע"י קיום מצות מעשיות בלבד. הענין הוא®, כי הנה אוה"ע אומרים רם על כל גוים הוי' על השרץ הוא השפלה וירידה שאומרים שעל השמים הוא משגיח, אבל להשגיח על הארץ הוא השפלה וירידה לגבי' להשגיח על עלולים התחתונים, כ"א עזב ה' את הארץ בדרך עו"ע"ל, ובהשתל' ושרש טעותם הוא, כי הם חושבים אשר התהוות העולם הוא בדרך עו"ע"ל, ובהשתל' עו"ע שייך לומר ערך, והיינו [ש]שייך קטן וגדול, מעלה ומטה, וכמו בר שכל גדול שאינו יכול להשפיל א"ע בדברים קטני הערך כו', ולזאת, מפני שהם חושבים שהתהוות העולם הוא בערכו להשגיח על הארץ ה"ז השפלה וירידה קמי'.

אבל באמת אינו כן, דכללות התהוות העולמות הוא בדרך בריאה יש מאין, כי בדרך אבל באמת אינו כן, דכללות התהוות מציאות העולמות, שהי' רק בבחי' הרוחניות לבד, אבל להיות מציאות עולם ממש, זהו בדרך בריאה יש מאין, שההתהוות היא

[.]דא גם סה"מ תר"ס ע' תד

^{.13} משפטים כג, יז.

[.]א ראה חגיגה ב, א.

[.] ובכ"מ. ער"ב ח"ב ע' תתקלה ואילך. סה"מ תרצ"ו ע' 77. ובכ"מ.

^{.46} אבות פ"ה מ"ה.

⁽⁴⁷ ראה תו"א וישב כח, ג ואילך.

[.] ראה זח"ג צה, א. וראה סה"מ תרפ"ה ע' רסג ואילך.

⁴⁹⁾ ראה לקו״ת שה״ש לו, ב. מ, ד ואילך. סה״מ תרל״ב ח״ב ע׳ תעז. תרע״ח ע׳ תיב ואילך. תרפ״ו ע׳ קנב. ד״ה כנשר יעיר קנו תשכ״ב (סה״מ תשכ״ב ע׳ כב ואילך). ד״ה מים רבים תשי״ז (סה״מ מלוקט ח״א ע׳ נג ואילך. בהוצאה החדשה – ח״א ע׳ שכב ואילך).

⁵⁰⁾ לשון הכתוב – יחזקאל ח, יב. ט, ט.

⁼ הכוכבים ומזלות.

^{.52} ראה הגהות לד"ה פתח אליהו שבתו"א תרנ"ח ע' נה.

יהי ה' אלקינו עמנו תר"ץ

בבחי׳ אין ערוך, היינו שיהי׳ התהוות כזו שהמתהווה אינו בערך המהווה. וא״כ, גם השמים אינו בערך לגבי׳ כלל, וההשגחה בשמים היא ג״כ השפלה לגבי׳, וכמ״ש בי היושבי בשמים, ואי׳ בזהר ליושב יו״ד, דהיינו שהמשכת בחי׳ היו״ד בשמים היא בבחי׳ ישיבה, שהיא בחי׳ השפלה, וכשם שעל השמים הוא משגיח שע״ז הם ג״כ מודים, כמו״כ הוא משגיח על הארץ, כי שניהם שוים. וז״ש המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ, דלהיותו מגביהי לשבת, שהוא מובדל מן השמים ומן הארץ, דשניהם אין ערוך כלל, לזאת המשפילי לראות בשמים ובארץ בשוה.

וזהו סבת טעותם מה שחולקים על הקירוב לאלקות ע"י מצות מעשיות, ומודים על הקירוב ע"י העבודה במוח ולב, להיות שהם אומרים על השמים כבודו, שזה מודים שהוא משגיח על השמים, להיותו בבחי' רוחניות עדיין, ואומרים שהוא בערכו להשגיח שם, ולכן מודים ג"כ על הקירוב ע"י עבודה במוח ולב, שהיא עבודה רוחניות, והוא קרוב לאלקות, אבל על הקירוב ע"י מצות מעשיות הם חולקים, לפי שיטתם הכוזבת דעזב ה' את הארץ להשגיח על עלולים התחתונים נבראים גשמי', שהוא ירידה והשפלה לגבי', כמו"כ חולקים על זה שע"י מצות מעשיות יהי' קרוב לאלקות. אבל באמת טח עיניהם מראות 50, דכשם שהארץ הוא השפלה לגבי', כמו"כ השמים הוא ג"כ השפלה לגבי' שאינו בערכו כלל, וכמ"ש 150 והקדוש בשמים ובארץ, שקדוש ומובדל משניהם בשוה, וכשם שעל השמים הוא משגיח, כמו"כ הוא משגיח על הארץ ג"כ, ולזאת, כשם שע"י עבודה במוח ולב נעשה קרוב לאלקות, כמו"כ הוא ממש ע"י תומ"צ מעשיות, שנעשה קרוב לאלקות ע"י מצות מעשיות בעשי' גשמי' גשמי' ממש, כמו ע"י אמצעית העבודה היותר גבוה במוח ולב.

לזהן תוכן ענין התשובה ואלקינו בשמים כל אשר חפץ הוי' עשה, דקאי על ב' בחי'
העבודה רוחני' וגשמי', ואלקינו בשמים הו"ע העבודה הרוחני' דמוח ולב,
וכל אשר חפץ ה' עשה היא העבודה בקיום מצות מעשיות, וכידוע דשרש העשי' היא
מבחי' חפץ ורצון הוי'⁵⁷. וזהו תשובה על מה שאומרים אי' אלקיהם שע"י מצות
מעשיות, אנו משיבים ע"ז ואלקינו בשמים כל אשר חפץ ה' עשה, שנעשה הקירוב
דאלקות בין ע"י עבודה רוחנית במוח ולב ובין ע"י מצות מעשיות בשוה ממש. וזהו
ת[ו]כן הבקשה מה שאנחנו כל ישראל מבקשים יהי ה' אלקינו עמנו כאשר הי' עם
אבותינו, דהנה, קיום המצות מעשיות צ"ל בקבלת עומ"ש, שעי"ז עשיית המצות הן
בבחי' חיות והרגש, אלא שההרגש אינו מהכוונה פרטית, אלא ממה שהוא עבד מלך,
ועושה רצונו שנצטוה לעשותו כו', וחיות והרגש זה צ"ל בעשיית המצוה. והנה

^{.53} ח"ג רסה, ב.

⁵⁴⁾ תהלים קיג, ה־ו.

[.]ח' ע"פ ישעי' מד, יח

^{.56)} ברכת ישתבח. וראה לקו"ת שלח נד, ריש ע"ד.

[.] ראה סה"מ תרנ"ט ע' ט. וש"נ.

יא

יהי ה' אלקינו עמנו תר"ץ

באמת יש בכאו"א בחי' קבעומ"ש בהעלם 55, ומובן זה מההיפך, שאנו רואים שגם איש פשוט והמוני, שלכאו' אין לו שום חיות והרגש כלל בעשיית המצות, וכמו שמניח תפילין ואינו נותן דעתו כלל ע"ז ומסיח דעת וכו', ומ"מ כשיאמר לו א' שלא יניח תפילין ח"ו, יתפעל מאד בנפשו ויאמר, ואיך אפשר הדבר שלא יניח תפילין ח"ו, זאת בלתי אפשרי כלל. וא"כ, ממה שבהעדר העשי' אנו רואים בו הזזה והתפעלות גדולה מזה מובן שגם בעשייתה יש בו איזה חיות והרגש, אלא שהוא בהעלם מאד.

וע״ז אנו מבקשים יהי ה׳ אלקינו עמנו, בקיום המצות מעשיות בבחי׳ קבעומ״ש בהעלם, אף שהוא נעלם מאד בלי חיות והרגש בגילוי, מ״מ יהי׳ הקירוב דאלקות כמו בקיום המצות דאבות (ועוד למעלה יותר) שהיו בתכלית היחוד והדביקות בנפשם. וזהו״ע זכות אבות לבנים ובני בנים עד סוף כל הדורות, כי מעשה אבות סימן לבנים "ל וכשם שהוא באבות העולם, שע״י שקיים אאע״ה כל התורה עד שלא נתנה 60, במס״נ בפועל, הרי פתח הצנור דמס״נ ובא לנו בירושה למסור נפשינו על קדה״ש ית׳, וכן בקיום כל המצות מעשיות ומדות טובות, שזהו בזכות אבות, מה שזיכו (וואָס האָבען קלאָר געמאַכט) האבות, היינו ע״י עבודתם ויגיעתם, וכן הוא בכאו״א מישראל בפרט, דזכות אבותם מסייעתם 60, דהגם שהבנים ובני בנים אינם בערך אבותיהם ואבות אבותיהם, ומ״מ הנה זכות אבותם מסייעתם. וזהו אל יעזבנו ואל יטשנו, דהגם דאין עבודתינו בתורה ותפלה וקיום המצות בחיות פנימי, במסנ״פ והתקשרות אל אבותינו, הנה אל יעזבנו ואל יטשנו, כי זכותם יעמוד לנו ולכל ישראל, להסיר כל המניעות ועכובים על תורה ועבודה, ולהיות השפעה מרובה ולכל ישראל, להסיר כל המניעות ועכובים על תורה ועבודה, ולהיות השפעה מרובה בטרבה והנגלה.

[.]א ספס"א ספס"א (58

⁵⁹⁾ ראה תנחומא לך לך ט. ב״ר פ״מ, ו. רמב״ן לך לך יב, ו. שם, י. יד, א. תולדות כו, א. וישלח לב, ד. ס״פ ויחי. אוה״ת ר״פ לך לך.

⁽⁶⁰ ראה משנה קידושין פב, א. יומא כח, ב.

רא"ת ה"ל הוספות וכו' – סה"מ תרע"ח (61) ראה ד"ה כי כאשר השמים החדשים באוה"ת נ"ך ח"ג ע' א'רנג. ועם הוספות וכו' – סה"מ תרע"ח ע' רפג. תרפ"א ע' ש. תרפ"ה ע' רמה. תרפ"ח ע' קב. ובכ"מ.

[.]ב"ב מ"ב מ"ב (62

Dedicated in honor of my Great Great
Grandfather Hechasid and Shochet
Rabbi Chaim Schneur Zalman Dov
Ber Shavrick, one of the leaders of
Chabad Chassidim in Baltimore and
was present when the Rebbe said this
Maamar in 1930.

Akiva Shavrick
aShavrick@gmail.com

המאמר שייך לספריית קה"ת

A Maamar by Rabbi Yoseph Yitzchak Schneerson in Baltimore, 5690/1930

(Translated by Rabbi Noach Shavrick)

בסיעתא דשמיא, כ״ד טבת, הילולא דרבינו באלטימאר

With the help of Heaven, 24 Teves, Yahrzeit (Hilulah) of our Rebbi (the Alter rebbe, the Baal HaTanya, Rabbi Schneur Zalman). Baltimore

יהי ה' אלקינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו

"May Hashem our Lord be with us, as He was with our fathers; do not leave us, do not forsake us."

והנה בקשה זו מבקשים כל ישראל בהשואה גמורה בין עני לעשיר בידיעת התורה. Behold, every Jew equally makes this request, whether they are poor or rich in the knowledge of Torah.

דזהו ההפרש בין תורה לתפלה

For this is the difference between Torah and prayer.

דבתורה, הנה הגם שבגוף ועצם ענין חובת לימוד התורה הרי כל ישראל שוין, והלכה פסוקה דהכל חייבין בלימוד התורה, ונהגו בכל תפוצות ישראל לקבוע שעורי לימוד התורה ברבים בהלכה ואגדה, אשר כל אחד ואחד יוכל להבין ולידע,

By Torah, even though with regard to the actual obligation of studying the Torah every Jew is equal, and it is a Halachic ruling that everyone is obligated in the study of Torah, and it is the custom within all Jewish communities to establish public classes of Torah study in Halacha and Agadah, so each person may understand and know.

ומכל מקום הרי יש בזה חלוקי מדריגות, מארי ראזין דאורייתא מארי תורה

Nevertheless, within this there are different levels, Masters of secrets of the Torah, Masters of Torah, etc.

אבל בתפלה אין בזה חלוקי מדריגות כלל, ועל כל בי עשרה שכינתא שריא, ונקראת תפלת הרבים

But by prayer, there are not different levels at all, and upon every group of ten Jews dwells the Shechinah, and it is called a public prayer.

וצריך להבין תוכן בקשה זו דיהי ה' אלקינו עמנו כאשר היה עם אבותינו, דמאין ימצא כח ויכולת זה באיש פרטי לבקש כי יהי ה' אלקינו כאשר היה עם אבותינו,

It is necessary to understand the content of this request, "May Hashem our Lord be with us, as He was with our fathers, for from where will be found this power and

ability in an individual person to request that May Hashem our Lord be with us, as He was with our fathers,

דהלא האבות הן הן המרכבה

since the Forefathers were the Chariot,

שגם בהיותם למטה מלובשים בגוף גשמי היו מרכבה לאלקות that even when they were below, enclothed in a physical body, they were a Chariot for G-dliness.

וכמאמר רבינו נשמתו עדן שכל אבריהם כולם היו קדושים ומובדלים מעניני עולם הזה, ולא נעשו מרכבה רק לרצון העליון כל ימיהם as the teaching of our Rebbi, whose soul is in Eden, that every one of their limbs was holy and separate from the dealings of this world, and they were only a Chariot for the Supernal Will, all of their days.

וכמו אברהם אבינו עליו השלום, דבהיותו למטה היה מרכבה לבחינת חסד דאצילות For example, Avraham, our father, peace be upon him, when he was below, he was a Chariot for the level of Chesed of Atzilus.

ואיתא בפרד"ס בשם ספר הבהיר אמרה מדת החסד לפני הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם, ואיתא בפרד"ס בשם ספר הבהיר אמרה מדת החסד לעשות מלאכתי, אלא אברהם עומד ומשמש במקומי And it is brought in Pardes in the name of the Sefer HaBahir, "The attribute of Chesed said before Hakadosh Baruch Hu, 'Master of the Universe, since the day Avraham was on the land, I have not needed to do my job, rather Avraham stood and served in my place.""

שבהיותו למטה החליף מדת החסד דאצילות

While he was below, he replaced the attribute of Chesed of Atzilus.

ובאמת הנה זה עוד גבוה במדריגה מחסד דאצילות, דחסד דאצילות הוא באצילות, ואברהם אבינו עליו השלום היה למטה, מלובש בגוף, ופעל ועשה פעולת החסד דאצילות, והשפיע רוב טוב וחסד לכל.

In truth, this is actually a higher level than Chesed of Atzilus, since Chesed of Atzilus is in Atzilus, while Avraham was below enclothed in a body and he acted and did the actions of Chesed of Atzilus, and he emanated much goodness and kindness to all,

וכמבואר בספר ארחות צדיקים דאברהם אבינו עליו השלום היה נדיב בממונו גופו ונפשו, as explained in the book Orchos Tzadikkim, that Avraham, our father, peace be upon him, was generous with his money, his body, and soul.

דענין הנדיבות הוא להניח את עצמו בשביל זולתו ,זיך אוועק לייגען, צוליעב דעם אנדערען

The issue of generosity is to set aside oneself for another,

ונדיבות אברהם אבינו עליו השלום היה לבד בממונו, להאכיל ולהשקות ולבד בגופו, להטריח בשביל זולתו, היה נדיב בנפשו, שהגם שהיה משכיל נפלא בהשגות אלקות, הניח את עצמו ללמד לאחרים

and the generosity of Avraham, our father, peace be upon him, was not only with his money to give food and drink, and not only with his body, to put out the effort for another, he was generous with his soul, that even though he was a wondrous intellectual in comprehending G-dliness, he set himself aside to teach others,

שזהו גודל ענין דלימוד התורה ברבים, גם לפני אנשים פשוטים, שהוא ענין גמילת חסדים בנפשו

for this is the greatness of public Torah study, even before simple people, which is bestowing kindness with one's soul,

והיה מרכבה לאלקות, שפרסם אלקותו יתברך בעולם, ועבודתו היה במסירת נפש בפועל. and he was a Chariot for G-dliness, as he publicized His G-dliness to the world, and his service was with actual self-sacrifice.

ואם כן איך אפשר אשר כל אחד מישראל מבקש מהקדוש ברוך הוא כי יהי ה' אלקינו עמנו כאשר היה עם אבותינו

If so, how is it possible that each Jew could request from Hakadosh Baruch Hu that "May Hashem our Lord be with us as He was with our fathers?

ומהו אומרו אל יעזבנו ואל יטשנו

And what does he mean, "Do not leave us, do not forsake us"?

ועוד צריך להבין בכללות הענין דזכות אבות העולם בכלל ישראל, וזכות אבות בכל אחד מישראל בפרט.

Furthermore, we need to understand in general the issue of the merit of the forefathers for the Jewish people, and the merit of the forefathers for each Jew in particular.

והנה להבין זה יש להקדים תחילה מאי דכתיב למה יאמרו הגוים איה נא אלקיהם, ואלקינו בשמים כל אשר חפץ עשה,

Behold, to understand this, let us first introduce what is written, "Why should the Nations say, 'Where is their G-d? And our G-d in Heaven, all that He desired, He did."

וצריך להבין מהו תוכן התשובה ואלקינו בשמים

We need to understand what is the meaning of the response, "And our G-d in Heaven," דהלא זהו מאמר אומות העולם, כמו שכתוב רם על כל גוים ה' על השמים כבודו,

since this was a statement of the Nations of the world, as it is written, "G-d is exalted over all of the Nations, upon the heavens is His Glory."

ואנחנו כל ישראל המכירים בהאמת אומרים היושבי בשמים, המשפילי לראות בשמים ובארץ And we the Jews, who recognize the truth, we respond, "He who dwells in heaven, and lowers Himself to see in heaven and on earth.

ואם כן מהו התשובה כי אלקינו בשמים, ומהו כל אשר חפץ ה' עשה

If so, what is the response that "Our G-d is in heaven," and what is the meaning of "All that G-d desires He does"?

אך הענין הוא, דהנה, הגוים אשר כל ידיעתם הוא על פי חקירת השכל אנושי, והגוי הוא היצר אך הענין הוא, דהנה, הגוים אשר כל ידיעתם הוא על פי חקירת השכל אחד ואחד מישראל, שואלים, איה אלקיהם שממשיכים על ידי קיום מצות מעשיות However, the matter is as follows: that the Nations, whose entire knowledge is based on human, intellectual philosophy, and the Nation is the Evil Inclination (Yetzer Hara) within every Jew, they ask, "Where is their G-d that they draw down through the performance of practical Mitzvos?

דהנה בעבודה אלקית ישנם שני עבודות, היינו קיום התורה ומצות בשני אופנים Behold, in the service of Hashem, there are two manners of Avodah (service). This means that in the fulfillment of Torah and Mitzvos there are two manners.

הראשון הוא דקיום המצות הוא על ידי הקדמת עבודת המוח והלב,

The first is where the fulfillment of Mitzvos is preceded by the Avodah of the mind and heart.

והשני הוא רק בקבלת עול מלכות שמים בלבד and the second is only with the acceptance of the yoke of heaven.

ועל זה הוא שאלתם לאמר דקיום המצות על ידי עבודת המוח ולב, מודים שעל ידי זה מזדכך האדם ומתקרב לאלקות וממשיך אלקות על ידי זה

Upon this is their question, saying, that through the fulfillment of practical Mitzvos through an Avodah of the mind and heart, they would admit that thereby the person becomes refined and comes closer to G-dliness and thereby draws down G-dliness,

אבל על ידי קיום המצות מעשיות בלבד, שואלים, איך אפשר שהאדם יזדכך על ידי זה וימשיך גילוי אלקות בעולם

but just by only fulfilling the practical Mitzvos, they ask, "How is possible that the person would become refined through this and draws down G-dliness to the world?"

וידוע דבזמן הגלות עיקר העבודה היא בקיום המצות מעשיות בפועל ממש בקבלת עול כללי ופרטי דוקא And it is well known, that during the time of the Exile, the main Avodah is through the performance of the practical Mitzvos in an actual way with a general acceptance of the yoke, and specifically in a particular way,

דעבודת המוח היא עבודה קשה ביותר, ובאה על ידי יגיעה עצומה ביגיעת נפש וביגיעת בשר, for the Avodah of the mind is a very difficult Avodah, and it comes by way of awesome effort, with an effort of the soul and an effort of the body.

דהלא גם ידיעת איזה דבר שכל בא על ידי יגיעה דוקא, דמעצמו הרי אינם באים ההשכלות, כי אם על ידי יגיעה עצומה שיוקלט הענין בנפשו, בא אים זאל זיך דאס צונעמען
For even to understand an intellectual idea, it only comes by way of effort, for by oneself, intellectual ideas do not come, except by way of tremendous effort that the idea be grasped by the soul.

וכמו זריעת גרעין, שצריכים שיוקלט, ואז דוקא יכול להיות צמיחה טובה. This is like the planting of a seed, where it is necessary for it to be grasped (by the soil), and only then there can be a good sprouting,

ומכל שכן בשכל אלקי, דהיגיעה בזה עוד יותר מכמו יגיעת השגת השכל שנתפס במוח האדם. and certainly with regards to G-dly intellectual ideas, where the effort in it is even greater than the effort for comprehending a (simple) idea that is grasped by the human mind,

ובפרט דשכל מסתיר על אלקות

and especially since the mind conceals G-dliness.

ואמיתית הכלי לאלקות הוא אמונה, וכמאמר לית מחשבה תפיסא ביה כלל And the true vessel for G-dliness is faith, as the teaching, "No thought can grasp Him at all,

אבל נתפס איהו ברעותא דליבא

but He can be grasped with the will of the heart."

דמחשבה הוא שכל, ולית מחשבה תפיסא ביה כלל, דשכל אינו תופס באלקות Thought is the mind, and no thought can grasp Him at all, since the intellect cannot grasp G-dliness,

אבל נתפס איהו ברעותא דליבא, שהוא ענין האמונה

but He is grasped with the will of the heart, which is faith.

אמנם אמונה זו באה בהשגה אלקות, כמו שכתוב במקום אחר

However, this faith comes with a comprehension of G-dliness, as is explained elsewhere.

ועל ידי זה שבאה בהשגה הרי הוא נקלט בפנימיות.

and because of the fact that it comes into comprehension, it is grasped internally.

וכפירוש השל״ה על פסוק זה אלי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו, דכאשר האמונה באלקות באה אחר כך בהשגה בחקירה אלקית דזהו זה אלי, דאלי הוא בחינת זה שהוא גילוי, אז ואנוהו, אני והוא.

This is like the explanation of the Shelah (Rabbi Yeshaya Horowitz) on the verse, "This is my G-d and I will adorn Him, the G-d of my father, and I will exalt Him," that when the faith in G-dliness comes afterwards in comprehension through G-dly investigation that "This is my G-d", for "My G-d" is at the level of "This", which represents revelation, then I will adorn Him, (Anveyhu), I and Him, (Ani Vahu).

אבל כאשר היא נשארת באמונה בלבד, דאז הנה היא אלקי אבי, מה שבא לנו בירושה מאבותינו, אז וארוממנהו, דאלקות מרומם ומנושא ממנו.

However, when it remains in faith alone, then He is the G-d of my father, which comes to us as an inheritance from our fathers, then "I will exalt him," since G-dliness is exalted and lifted up over him.

ואם כן הנה בכדי שיהיה השגה באלקות הוא על ידי עבודה ויגיעה עצומה. Therefore, in order for it to be in comprehension of G-dliness, it is by way of Avodah and tremendous effort.

והנה עוד זאת, דהנה, בידיעת ההשגה, הרי אין זה עיקר הדבר ותכליתו, אלא שזהו בכדי שיבא הבכן המבוקש מהשכלה והבנה ההיא.

And behold, moreover, in the understanding of the comprehension, this is not the main thing or the goal. It is only in order to produce the "conclusion" (B'chain), which is desired from that intellectual idea and understanding.

וכמו בגליא שבתורה, הנה הגם דגוף ועצם לימוד התורה היא מצוה, מצות ידיעת התורה, והיא מצוה הנוהגת בכל מקום ובכל זמן,

This is like in the revealed Torah, although the main essence of studying Torah is a Mitzvah, the Mitzvah of knowing the Torah, and it is a Mitzvah which applies in all places and all times,

ומכל מקום, הלא אמרו רז"ל (בבא קמא דף י"ז ע"א) גדול תלמוד תורה, שהתלמוד מביא לידי מעשה, הלא התכלית היא המעשה בפועל. nevertheless, our Rabbis of blessed memory (Bava Kama page 17a) say that the study of Torah is great, since the study brings one to action. We see that the goal is practical action,

ולכן נהגו, בכל תפוצות ישראל בלימוד ההלכות ברבים למען לידע את המעשה אשר יעשון הלכות השכמת הבוקר, ברכות השחר, תפילין ותפלה, שבת, איסור והיתר באכילה ושתיה, בשמירת טהרת המשפחה וכו׳,

and therefore, it is the practice throughout the Jewish communities to study the Torah in public, in order to know the action which must be performed, the laws of waking in the morning, morning blessings, Tefillin, Shabbos, what is forbidden or permissible in food and drink, keeping family purity, etc.

אשר באמת הנה חלק גדול מאלו שאינם שומרים הנחת תפילין הוא לפי שאינם יודעים גודל הענין בהנחת תפילין ושמירת השבת, ולבאר ולהסביר אשר רוב התחלואים בבנים חולים או מוכי שגעון, בא בסבת העדר שמירת טהרת המשפחה

In truth, a large portion of those who are not careful about wearing Tefillin, is because they do not know how great the issue is of putting on Tefillin or keeping Shabbos, and to elaborate and explain that most of the illnesses of sick children or mental illness come because of a lack of family purity.

ולזאת הנה רוב הלימוד צריך להיות בההלכות הנוגעות למעשה בפועל ממש, כי כל ענין הלימוד הוא בשביל המעשה.

Therefore, most study needs to be in the practical laws in an actual way, for the whole issue of learning is for the sake of action.

וכמו כן הוא בלימוד פנימיות התורה, דהעיקר הוא שיהיה הולדת המדות באהבה ויראה, דזהו על ידי מוח הדעת דוקא

Likewise, with regard to the inner Torah, that the main goal is the production of emotions, in love and fear, which is specifically through the intellectual component of Daas,

ודוקא כאשר האלקות יקר בעיניו, ויקרה נפשו האלקית, אז הרי ההתבוננות נרגשת בו, ומתעורר באהבה האלקות יקר בעיניו, ויקרה נפשו האלקית, אז הרי ההתבוננות נרגשת בו, ויראה. באהבה ויראה כפי אופן וענין ההתבוננות, אם בדבר המעורר את האהבה או היראה. and specifically when the G-dliness is precious in his eyes, and his G-dly soul is precious, then the contemplation is felt within him, and he is aroused in love and fear in the manner of the contemplation, whether it is an issue that arouses love or fear.

וכמו בגשמיות, הרי הולדת המדות הוא על ידי ההתבוננות שמבין ומשיג שהדבר ההוא טוב לפניו, אז הנה מתעורר באהבה והמשכה אל הדבר ההוא, או כאשר מתבונן שהדבר ההוא הוא דבר המפחיד, הוא מתירא ונסוג לאחור.

Just as in regard to physical things, the production of emotions is by way of a contemplation, where one understands and comprehends that that thing is good for him, then he is aroused with love and an attraction to that thing, or when one contemplates that that thing is frightening, he becomes afraid and moves away.

ומכל מקום אנו רואים דאינו שוה בכל אדם,

Nevertheless, we see that this is not the same for all people.

דיש מי שמבין אשר הדבר ההוא טוב לפניו, מתעורר באהבה והמשכה, וכן בדבר המפחיד בנסיגה לאחור,

There are those who understand that that thing is good for them and they are aroused in love and attraction, and similarly with the frightening thing by moving away,

ויש אדם שגם כאשר מתבונן בטוב הדבר או ביראתו, ומכל מקום אינו מתפעל כל כך, while there are people that even when they contemplate how good the thing is or they fear it, nevertheless, they are not emotionally moved that much.

וזה תלוי לפי אופן יוקר נפשו אצלו

This depends on how much one values one's soul.

דמי שהוא יקר בעיני עצמו, הנה כל מה שהוא מבין, הנה הוא נרגש אצלו, עס דער הערט זיך בא איהם, ולכן הרי הוא מתפעל באהבה או ביראה,

One who is precious in his own eyes, whatever they understand, it is emotionally felt by them, and therefore they are emotionally moved in love or fear.

אבל כאשר אין נפשו יקרה בעיניו, אז הגם שמבין שדבר זה טוב לפניו, מכל מקום אינו נרגש אצלו להתפעל מזה.

However, when one's soul is not precious in one's eyes, even though they understand that this thing is good for them, nevertheless, it is not emotionally felt by them to be emotionally moved by it.

והדוגמא מזה יובן בעבודה, דגם כאשר מתבונן ומבין היטב דבר ההשגה, מכל מקום אינו מתפעל עדיין בהתעוררות מדות אהבה ויראה עד אשר יורגש אצלו הענין היטב,

An example of this can be understood in Avodah, that even when one contemplates and understands well the object of the comprehension, nevertheless, they are not moved yet in an arousal of emotions of love and fear, until the matter is deeply felt by them.

פון השגה אליין קען נאך ניט ווערען קיין אהבה ויראה

From comprehension alone, there is not produced love and fear.

ודוקא על ידי ההרגש (פון געפיהל) שנרגש אצלו טיב הענין, אז הרי הוא מתעורר באיזה מדה, לפי ערך ואופן ההשגה, אם באהבה או ביראה.

It is only through a feeling, where the matter is deeply felt within him, then he will be aroused in whichever emotion matches the object of comprehension, whether in love or fear.

והרגש זה, היינו שיהיה נרגש אצלו האור האלקי, הוא דוקא כאשר האלקות יקר אצלו, ויקרה והרגש זה, היינו שיהיה נרגש אצלו האור האלקית, ונעשה הולדת המדות באהבה ויראה. This feeling, i.e. where he feels the G-dly light, it is only when G-dliness is precious to him and he greatly values his G-dly soul, only then will he feels the G-dly comprehension, which will produce the emotions of love and fear.

וזהו דהולדת המדות הוא על ידי מוח הדעת, שהוא ענין ההתקשרות This is why the birth of the emotions is by way of the intellectual component of Daas, which is an attachment (of the mind to the object of comprehension).

וכמו שאנו רואים במוחש, שכשהאדם מקושר באיזה דבר, אז נעשה אצלו רצון וחשק להדבר ההוא, דער צוטראג איז גורם דעם רצון וחשק,

This is what we plainly see, that when a person is attached to something, then they have a desire and passion for that thing. The attachment causes the desire and passion.

ולזאת כאשר יקשר את עצמו לאלקות, אז ער טראגט זיך צו צו אלקות, געטליכקייט, ממילא נעשה אצלו רצון וחשק באלקות, ואז יורגש אצלו הענין האלקי שהבין בשכלו והשגתו ומתפעל באהבה ויראה, וזהו ענין הדעת שהוא ענין ההתקשרות.

Therefore, when one attaches themselves to G-dliness, automatically it produces within them a desire and passion for G-dliness, and then they can deeply feel the G-dly matter which they understand in their mind and comprehension, and be moved in love and fear. This is Daas, which is attachment.

אבל זה כבד מאד להגיע לזה, וצריך יגיעה רבה ועצומה, ולא כל אדם יכול להגיע לזה, ובפרט בזמן הגלות אשר נתמעטו המוחות והלבבות,

But it is very difficult to achieve this, and it requires great and awesome effort, and not everyone can achieve this, especially in the time of the Exile, where mind and hearts have been diminished.

דבזמן הבית היה עיקר העבודה במוח ולב, דכתיב שלש פעמים בשנה יראה כו', וכשם שבא ליראות כך בא לראות, שראו אלקות במוחש, עומדים צפופים ומשתחוים רוחים, וכן היה ריבוי שפע לישראל בגשמיות.

for in the time of the Temple, the main Avodah was with the mind and the heart, for it is written, "Three times a year they will be seen," and "just as they come to be seen, so too will they come to see," that they clearly see G-dliness, they stand packed together and (yet) bow down with plenty of room, and so too was the plenty of emanation to the Jews for their physical needs.

אבל בזמן הגלות ההשפעה באה בצמצום, ונתמעטו המוחות והלבבות, However, in the time of Exile, the emanation comes down in a restricted way, and the minds and hearts have been diminished,

דלכן נקראת הגלות בשם שינה, שבעת השינה מסתלקים המוחין, והידיעה הוא רק במדמה בלבד, דבר והיפוכו.

therefore, Exile is called sleep, since at the time of sleep, the mind is withdrawn, and the understanding is only with ones imagination, (dreaming of)something and its complete opposite (at the same time).

וכן הוא בעבודה, דישנם הלומדים תורה ויודעים אופן קיום המצות בהידור, ומכל מקום אינם מקיימים בפועל כפי אופן ידיעתם.

So too with Avodah, that there are those who study Torah and know the best manner of fulfilling the Mitzvos, nevertheless, they do not fulfill in action according to their knowledge.

וכמו כן ישנם העוסקים בהעבודה דתפלה, דענינו בירור המדות, ואחר התפלה, כשבאים בעניני עולם, נשכח אצלו כל מה שהסכים והחליט בתפלתו, ומתנהג כפי רגילותו, שהוא כמו החולם חלום בדבר והיפוכו

Similarly, there are those who work at the Avodah of prayer, which is the refinement of the emotions, and after prayer, when they come to deal with things of this world, they forget whatever they agreed upon and decided in their prayer, and they behave according to habit, which is like one who dreams a dream of something and its complete opposite (at the same time).

אבל יתרון מעלה הרי יש בזמן הגלות, שהוא ענין המסירת נפש בקיום המצות מעשיות בפועל ממש, ועל זה היא שאלתם איה אלקיהם. But there is a superiority to the level during the time of Exile, for it is self-sacrifice to fulfill the practical Mitzvos in an actual way. Upon this is their question, "Where is their G-d?"

והנה סבת הדבר מה שהחוקרים על פי שכל אנושי, הגם שמודים דעל ידי העבודה דמוח ולב נעשה האדם המקיים את המצות קרוב לאלקות, ואלקות קרוב אליו,

And behold, the cause of the matter that the philosophers with their human intellects, although they admit that by way of Avodah of mind and heart it makes the person who fulfills the Mitzvos closer to G-dliness, and G-dliness is close to them,

ומכל מקום הרי הם חולקים על הקירוב לאלקות על ידי קיום מצות מעשיות בלבד nevertheless, they argue against the closeness to G-dliness through plain fulfillment of practical Mitzvos.

הענין הוא, כי הנה אומות העולם אומרים רם על כל גוים הוי״ה על השמים כבודו, והיינו שאומרים שעל השמים הוא משגיח,

The matter is, that the Nations of the world say, "G-d is exalted over the Nations, upon the heavens is His glory." This means that they say that He pays attention to (and controls) the heavens,

אבל להשגיח על הארץ הוא השפלה וירידה לגביה להשגיח על עלולים התחתונים, כי אם עזב ה' את הארץ בידי הכוכבים ומזלות כו',

but (He does not) pay attention to (or control) the land, which is lowly, and (it would be) a descent for Him to pay attention to the lowest effects, so "G-d has left the land in the hands of the stars and constellations."

ושרש טעותם הוא, כי הם חושבים אשר התהוות העולם הוא בדרך עילה ועלול ובהשתלשלות עילה ועלול שייך לומר ערך, והיינו ששייך קטן וגדול, מעלה ומטה,

The root of their error is that they think that the world came into being by way of cause and effect, and by a downward linkage of cause and effect it is possible to say that there is a distinction of values, i.e. something is small or large, higher or lower (levels),

וכמו בר שכל גדול שאינו יכול להשפיל את עצמו בדברים קטני הערך כו׳,

like one who has a great mind, they cannot lower themselves to things of trivial value.

ולזאת, מפני שהם חושבים שהתהוות העולם הוא בדרך עילה ועלול, לכן הם אומרים שהשמים הוא בערכו להשגיח עליו,

Therefore, since they think that the world came into being in a manner of cause and effect, therefore, they say that the heavens are worthy in value for Him to pay attention to them,

אבל להשגיח על הארץ הרי זה השפלה וירידה קמיה.

but to pay attention to the earth would be a lowering and a descent for Him.

אבל באמת אינו כן,

But in truth, it is not so,

דכללות התהוות העולמות הוא בדרך בריאה יש מאין,

for the general coming into being of the worlds is by way of creation ex nihilo (something from nothing),

כי בדרך השתלשלות עילה ועלול לא היה אפשר להיות מציאות העולמות since in the manner of a downward linkage of cause and effect it would not have been possible to bring the worlds into existence,

שהיה רק בבחינת הרוחניות לבד,

they would have only been (created) at a spiritual level,

אבל להיות מציאות עולם ממש, זהו בדרך בריאה יש מאין

but for there to be the existence of this literal world, this is in the manner of creation of something from nothing,

שההתהוות היא בבחינת אין ערוך, היינו שיהיה התהוות כזו שהמתהווה אינו בערך המהווה. where the creative process is at the level of not having a comparative value, i.e. a creation like such, where the created object has no comparative value to the Creator.

ואם כן, גם השמים אינו בערך לגביה כלל, וההשגחה בשמים היא גם כן השפלה לגביה, Therefore, even the heavens have no value at all compared to Him, and for Him to pay attention to the heavens, it would also be a lowering of himself,

וכמו שכתוב היושבי בשמים, ואיתא בזהר יושב יו"ד, as it is written, "The One who dwells in heaven." (HaYoshvi) And it is brought in the Zohar, "Yoshaiv Yud" (the Yud sits),

דהיינו שהמשכת בחינת היו"ד בשמים היא בבחינת ישיבה, שהיא בחינת השפלה, that the drawing down of the letter Yud in heaven is the level of "sitting down", which is a "lowering".

וכשם שעל השמים הוא משגיח שעל זה הם גם כן מודים, כמו כן הוא משגיח על הארץ, כי שניהם שוים.

And just as he pays attention to the heavens, which even they agree to, likewise, he pays attention to the land, since both are equal.

וזהו שכתוב המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ,

And this is what is written, "He who is high to sit; He who is low to see in heaven and on earth."

דלהיותו מגביהי לשבת, שהוא מובדל מן השמים ומן הארץ, דשניהם אין ערוך כלל that since He is high to sit, which means that He is separate from the heavens and from the earth, that both do not have a value compared to him at all,

לזאת המשפילי לראות בשמים ובארץ בשוה

therefore, He is low to see in heaven and on earth equally.

וזהו סבת טעותם מה שחולקים על הקירוב לאלקות על ידי מצות מעשיות, ומודים על הקירוב על ידי העבודה במוח ולב,

This is the reason for their error, in that they argue against the closeness to G-dliness through practical Mitzvos, yet they admit to the closeness by way of Avodah of the mind and heart,

להיות שהם אומרים על השמים כבודו, שזה מודים שהוא משגיח על השמים, להיותו בבחינת רוחניות עדיין, ואומרים שהוא בערכו להשגיח שם,

since they say that His glory is in the heavens, that they admit that he pays attention to the heavens, since it is still spiritual, and they say that the heavens have a comparative value for Him to pay attention to them.

ולכן מודים גם כן על הקירוב על ידי עבודה במוח ולב, שהיא עבודה רוחניות, והוא קרוב לאלקות,

And therefore, they also admit to the closeness by way of Avodah of the mind and heart, which is a spiritual Avodah, and it is close to G-dliness.

אבל על הקירוב על ידי מצות מעשיות הם חולקים, לפי שיטתם הכוזבת דעזב ה' את הארץ להשגיח על עלולים התחתונים נבראים גשמיים, שהוא ירידה והשפלה לגביה But on the closeness through practical Mitzvos, they argue, according to their false opinion, that Hashem left the earth to (not)pay attention to the lowest effects, physical creations, which is a descent and lowering by Him.

כמו כן חולקים על זה שעל ידי מצות מעשיות יהיה קרוב לאלקות Likewise, they argue against this (idea) that through practical Mitzvos one can be close with G-dliness.

אבל באמת טח עיניהם מראות, דכשם שהארץ הוא השפלה לגביה, כמו כן השמים הוא גם כן השפלה לגביה שאינו בערכו כלל, But in truth, they are blind from seeing, that just as the earth is a lowering for him, likewise, the heavens are also a lowering for Him, since they do not have a comparative value to Him at all,

וכמו שכתוב והקדוש בשמים ובארץ, שקדוש ומובדל משניהם בשוה, as it is written, "And the Holy One in heaven and on the earth," that He is Holy and separate from both of them equally.

וכשם שעל השמים הוא משגיח, כמו כן הוא משגיח על הארץ גם כן And just as he pays attention to the heavens, so too he also pays attention to the land.

ולזאת, כשם שעל ידי עבודה במוח ולב נעשה קרוב לאלקות, כמו כן הוא ממש על ידי תורה ומצות מעשיות,

And therefore, just as through Avodah of the mind and heart one comes close to Gdliness, likewise, it is literally through the practical Torah and Mitzvos

שנעשה קרוב לאלקות על ידי מצות מעשיות בעשיה גשמית ממש, כמו על ידי אמצעית העבודה היותר גבוה במוח ולב

that one becomes close to G-dliness, through practical Mitzvos with literal physical action, exactly as it is through the medium of the higher Avodah of the mind and heart.

וזהו תוכן ענין התשובה ואלקינו בשמים כל אשר חפץ הוי״ה עשה,

This is the meaning of the response, "And our G-d is in heaven, all that He desires, he does."

דקאי על שני בחינות העבודה רוחניות וגשמיות

This refers to the two types of Avodah, the spiritual and the physical.

ואלקינו בשמים הוא ענין העבודה הרוחנית דמוח ולב,

"And our G-d is in heaven," this is the spiritual Avodah of the mind and heart.

וכל אשר חפץ ה' עשה היא העבודה בקיום מצות מעשיות,

"And all that He desires, He does," this is the Avodah of the fulfillment of the practical Mitzvos.

וכידוע דשרש העשיה היא מבחינת חפץ ורצון הוי״ה.

And it is well known, that the root (and source) of action comes from the desire and will of G-d.

וזהו תשובה על מה שאומרים איה אלקיהם שעל ידי מצות מעשיות, This is the response to what they say, "Where is your G-d through the practical Mitzyos?" אנו משיבים על זה ואלקינו בשמים כל אשר חפץ ה' עשה,

We respond, "And our G-d is in heaven; all that G-d desires, he does,"

שנעשה הקירוב דאלקות בין על ידי עבודה רוחנית במוח ולב ובין על ידי מצות מעשיות בשוה ממש.

that a closeness to G-d is accomplished, either by a spiritual Avodah of mind and heart or with practical Mitzvos; they are both exactly equal.

וזהו תוכן הבקשה מה שאנחנו כל ישראל מבקשים יהי ה' אלקינו עמנו כאשר היה עם אבותינו This is the content of the request that we, all Jews, request, "May G-d our Lord be with us, just as He was with our fathers,"

דהנה, קיום המצות מעשיות צריך להיות בקבלת עול מלכות שמים, שעל ידי זה עשיית המצות הן בבחינת חיות והרגש,

since the fulfillment of practical Mitzvos requires an acceptance of the yoke of heaven, through which the performance of the Mitzvos are in a state of energy and feeling,

אלא שההרגש אינו מהכוונה פרטית, אלא ממה שהוא עבד מלך, ועושה רצונו שנצטוה לעשותו כו׳

but the feeling is not from a particular intention, but just that one is a servant of the king who does His will, which they were commanded to do.

וחיות והרגש זה צריך להיות בעשיית המצוה.

This energy and feeling must be in the action of the Mitzvah.

והנה באמת יש בכל אחד ואחד בחינת קבלת עול מלכות שמים בהעלם

Behold, in truth, everyone has the level of the acceptance of the yoke of heaven in a hidden way,

ומובן זה מההיפך,

and this can be understood from the opposite,

שאנו רואים שגם איש פשוט והמוני, שלכאורה אין לו שום חיות והרגש כלל בעשיית המצות, וכמו שמניח תפילין ואינו נותן דעתו כלל על זה ומסיח דעת וכו׳,

for we see that even a simple, regular man, who seemingly has no energy or feeling at all in the performance of Mitzvos, like when he puts on Tefillin and does not pay attention to it at all, and his mind is distracted, etc.,

ומכל מקום כשיאמר לו אחד שלא יניח תפילין חס ושלום, יתפעל מאד בנפשו ויאמר, ואיך אפשר הדבר שלא יניח תפילין חס ושלום, זאת בלתי אפשרי כלל.

nevertheless, if someone would say to him, "Do not put on Tefillin," G-d forbid, he would get very moved in his soul and he would say, "How is it possible for one to not put on Tefillin, G-d forbid, this is absolutely impossible!"

ואם כן, ממה שבהעדר העשיה אנו רואים בו הזזה והתפעלות גדולה Consequently, if from a lack of doing (a Mitzvah) we see in him great movement and emotions,

מזה מובן שגם בעשייתה יש בו איזה חיות והרגש, אלא שהוא בהעלם מאד. from this it is understood that even in the performance (of a Mitzvah), he has some energy and feeling, but it is very hidden.

ועל זה אנו מבקשים יהי ה' אלקינו עמנו, בקיום המצות מעשיות בבחינת קבלת עול מלכות שמים בהעלם

Upon this we request, "May G-d our Lord be with us" in the fulfillment of practical Mitzvos at the level of the acceptance of the yoke of heaven in a hidden way,

אף שהוא נעלם מאד בלי חיות והרגש בגילוי,

even though it is very hidden, without revealed energy and feelings,

מכל מקום יהיה הקירוב דאלקות כמו בקיום המצות דאבות (ועוד למעלה יותר) שהיו בתכלית היחוד והדביקות בנפשם.

nevertheless, may there be closeness to G-dliness just as in the fulfillment of the Mitzvos of the fathers (and even higher) who were at the absolute unity and attachment with their souls.

וזהו ענין זכות אבות לבנים ובני בנים עד סוף כל הדורות, כי מעשה אבות סימן לבנים And this is the merit of the fathers for the children and grandchildren until the end of generations, for the action of the fathers is a sign for the children,

וכשם שהוא באבות העולם, שעל ידי שקיים אברהם אבינו עליו השלום כל התורה עד שלא נתנה, במסירת נפש בפועל and just as it is with the fathers of the world, that by Avraham, our father, peace be upon him, fulfilling all of the Torah even before it was given, in an active manner of

self sacrifice,

הרי פתח הצנור דמסירת נפש, ובא לנו בירושה למסור נפשינו על קדוש השם יתברך. he opened the pipeline of self sacrifice, and it comes to us as an inheritance to sacrifice our souls for the sanctification of His Name.

וכן בקיום כל המצות מעשיות ומדות טובות, שזהו בזכות אבות, מה שזיכו (וואס האבען קלאר געמאכט) האבות, היינו על ידי עבודתם ויגיעתם,

- **-**

And likewise with the fulfillment of all of the practical Mitzvos and good character traits, it is all in the merit (Zechus) of the fathers, what the fathers have refined (Zachus), through their Avodah and effort,

וכן הוא בכל אחד ואחד מישראל בפרט, דזכות אבותם מסייעתם,

and so too with every individual Jew, that the merit of their fathers helps them,

דהגם שהבנים ובני בנים אינם בערך אבותיהם ואבות אבותיהם, ומכל מקום הנה זכות אבותם מסייעתם.

that although the children and grandchildren are not at the level of their fathers and grandfathers, nevertheless, the merit of their fathers helps them.

וזהו אל יעזבנו ואל יטשנו,

And this is the meaning of "Do not leave us, do not forsake us."

דהגם דאין עבודתינו בתורה ותפלה וקיום המצות בחיות פנימי ואינו בערך כלל לגבי עבודתם של אבותינו,

That although our Avodah in Torah and prayer and fulfillment of the Mitzvos is not with an inner energy, (and) it does not have a comparative value at all to the Avodah of our fathers,

הנה על ידי העבודה וקיום מצות מעשיות במסירת נפש והתקשרות אל אבותינו, הנה אל יעזבנו ואל יטשנו.

behold, through the Avodah and the fulfillment of the practical Mitzvos with self sacrifice and an attachment to our fathers, behold, "Do not leave us, do not forsake us,"

כי זכותם יעמוד לנו ולכל ישראל

for their merit stands for us and for all of the Jews,

להסיר כל המניעות ועכובים על תורה ועבודה,

to remove all of the negativity and opposition to Torah and Avodah,

ולהיות השפעה מרובה בטוב הנראה והנגלה.

and for there to be an abundant emanation with a visible and revealed goodness.